

Innkalling

Utvalg:	Formannskapet
Møtested:	Formannskapssalen
Dato:	12.06.2023
Tid:	Kl. 16:00

Forfall med kortfattet begrunnelse og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til møtesekretær på valg@karmoy.kommune.no eller på telefon 52 85 74 21 / 19 / 22. Varamedlemmer møter kun etter nærmere avtale med sekretariatet.

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel	
068/23	Årsregnskap med årsberetning for Karmøy kommune 2022	
069/23	Ekstra låneopptak av startlån i 2023	
070/23	Endringer i de etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune	
071/23	Tilleggsanmodning om bosetting av flyktninger i Karmøy kommune 2023 - saksframlegg ettersendes	
072/23	Visjonen "Kommunen som vil at du skal lykkes!"	
073/23	Digitaliseringsstrategi 2023-2027	
074/23	Retningslinjer for tilskuddsordning - Levende bygder	
075/23	Rogaland Revisjon IKS - godkjenning av revidert selskapsavtale	
076/23	Endring i selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS	
077/23	Søknad om ettergivelse av lån på kr 500 000	
078/23	Kjøp av areal tilknyttet tursti på Bjørgene	
079/23	Turvei Veavågen - Vedtak om ekspropriasjon	
080/23	Ekspropriasjon Turløype Allmannamyra	
081/23	Prosjektkonkurranse Eide Skole	
082/23	NOU Norges offentlige utredninger 2023: 5 Den store forskjellen - Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse	
083/23	Månedlig fakturering av kommunale gebyrer	
084/23	Biogass fyllestasjon - Økning av bevilget ramme	
085/23	Ny brannstasjon i Veakrossen	
086/23	Samlesak for referatsaker	
087/23	Samlesak for spørsmål	
088/23	Økning av ramme P568 - Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen	U. off.

Karmøy, 06.06.2023

Jarle Nilsen
Ordfører

Saksbehandler: Cathrine Ellingsen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
068/23	Formannskapet	12.06.2023
066/23	Kommunestyret	19.06.2023

Årsregnskap med årsberetning for Karmøy kommune 2022

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre godkjenner Karmøy kommunes årsregnskap med årsberetning for 2022 inkludert årsregnskapet for Industrivannverket.

Saksutredning

ÅRSREGNSKAP MED ÅRSBERETNING FOR KARMØY KOMMUNE FOR 2022

Bakgrunn for saken.

Regnskapet skal vedtas av kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt. I følge regnskapsforskriftene FOR-2019-06-07-714 sist endret i FOR-2020-06-23-1354 er det en del bestemmelser som gjelder regnskapets innhold og for hvordan regnskapsavslutningen skal gjennomføres. Her vises det til følgende paragrafer:

§ 7-3. Årsregnskapets innhold:

Årsregnskapet skal utarbeides etter regnskapsloven kapittel 3 til 7. Årsregnskapet skal i tillegg inneholde en oppstilling av investeringsutgiftene og finansieringen av disse. Årsregnskapet skal også inneholde noteopplysninger som nevnt i § 5-12 første ledd bokstav b og § 6-2 første ledd bokstav a og b. I note skal det også opplyses om størrelsen på foretakets avdrag på lån. Oppstillingen av resultatregnskapet etter regnskapsloven og oppstillingen av investeringsutgiftene og finansieringen skal vise beløp for regnskapsåret, det opprinnelige vedtatte årsbudsjettet, det regulerte årsbudsjettet og det forrige årsregnskapet.

§ 7-4. Årsberetningens innhold

Årsberetningen skal utarbeides etter kommuneloven § 14-7.

Kommunedirektørens kommentar:

Netto driftsresultat er gjort opp med et netto driftsresultat på kr 156,6 mill. kroner. Det utgjør 4,1% av kommunens driftsinntekter.

Det framgår av § 4-3 siste setning at regnskapsmessig mindreforbruk for året skal avsettes til disposisjonsfondet under regnskapsavslutningen. Det vises til redegjørelsen om regnskapet for 2022 i årsberetningen som er tatt inn som en del av regnskapet. Regnskapsmessig mindreforbruk i 2022 ble

76 882 209 kroner. Det ble derfor foretatt strykninger ved å stryke bruk av disposisjonsfond med samme beløp. Resultatet ble da gjort opp i kroner 0,- i tråd med forskrift

Årsregnskapet er utarbeidet i eget hefte og består av:

- Årsregnskap 2022 for Karmøy kommune inkludert årsregnskap for Industrivannverket.
- Årsberetning Karmøy kommune Regnskap 2022. Integrert i regnskapsdokumentet.
- Revisjonsberetning for 2022. Integrert i regnskapsdokumentet.

I eget vedlegg til saken er følgende tatt med:

- Protokoller fra kontroll- og kvalitetsutvalgets behandling av Karmøy kommunes årsregnskap 2022 og Industrivannverket 2022 den 10.05.2022 (Se vedlegg).
- Utskrift av hele årsregnskapet.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret godkjenner Karmøy kommunes årsregnskap med årsberetning for 2022 inkludert årsregnskapet for Industrivannverket.

Vedlegg:

Årsregnskap med årsberetning for Karmøy kommune og Karmøy vannverk for 2022.

Signert uttalelse fra kontroll- og kvalitetsutvalget til Karmøy kommunes årsregnskap og Karmøy vannverks årsregnskap for 2022.

Vedlegg:

Signert uttalelse årsregnskap 2022 Karmøy kommune

Signert uttalelse årsregnskap 2022 Karmøy vannverk

Uttalelse til årsregnskap 2022 – Karmøy vannverk

Uttalelse til årsregnskap 2022 - Karmøy kommune

Årsregnskap 2022 med revisjonsberetning og årsberetning

Saksbehandler: Mette Kibsgaard**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
069/23	Formannskapet	12.06.2023
054/23	Kommunestyret	19.06.2023

Ekstra låneopptak av startlån i 2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner at Karmøy kommune tar opp et ekstra lån på 50 millioner kroner fra Husbanken for videreutlån til boligetablering i 2023. Samlet budsjettert videreutlån for 2023, inkludert 33 millioner kroner i rebudsjetterte budsjettmidler fra 2022, blir da på 163 millioner kroner.

Låneopptaket er hjemlet i Kommuneloven (KOML) § 14-17, som gir kommunene adgang til å ta opp lån til videre utlån.

I bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A) gjøres følgende endringer i 2023:

Bruk av lån til videreutlån økes med -50 000 000 kroner.

Videreutlån økes med 50 000 000 kroner.

Avdrag på lån til videreutlån økes med 1,6 millioner kroner per år.

Mottatte avdrag på utlån av videreutlån økes med 1,6 millioner kroner per år.

2. Kommunestyret godkjenner at det settes av 1 million kroner til tapsfond for startlån, tilsvarende 2 % av dette ekstra låneopptaket. Avsetningen finansieres av og beholdes på ubundet investeringsfond, men på en egen konto for å holde det adskilt fra resterende ubundet investeringsfond. Samlet saldo på tapsfondet blir da på 10,9 millioner kroner.

Saksutredning

Sammendrag

I vedtatt budsjett og økonomiplan for 2023-2026 for Karmøy kommune er 80 millioner kroner avsatt til utlån av startlån i 2023. I tillegg vil det bli utbetalt rundt 33 millioner kroner i 2023 som ble fattet vedtak om i 2022.

Utlånsrammen for 2023 er fordelt etter første kvartal, og det søkes derfor om utvidelse av rammen med ekstra 50 millioner kroner til å dekke inn forventet behov til resten av 2023.

Bakgrunn for saken

Startlån et viktig boligsosialt virkemiddel som bidrar til at langvarig vanskeligstilte på boligmarkedet kan få lån til egen bolig eller til å beholde boligen sin. Kommunen søker om startlån hos Husbanken og låner midlene videre til søkere som oppfyller kriteriene. Behovet for startlån meldes inn til Husbanken årlig i januar og det kan søkes om ytterligere startlånsmidler igjennom hele året.

I tidligere år har Husbanken hatt mer midler enn kommunene har søkt om. I år er signalet fra Husbanken at de med stor sannsynlighet ikke vil ha tilstrekkelig med utlånsmidler til startlån gjennom året. Derfor bør kommunene være tidlig ute med søknader om ekstra låneopptak i år.

Husbankens låneramme i 2023 er 21 milliarder kroner det vil si på samme nivå som i fjor og startlån er den høyest prioriterte låneordningen. Norske kommuner lånte ut 15,3 milliarder kroner i startlån i 2022. Husbanken oppfordrer kommunene til å benytte startlånsordningen og så vidt mulig unngå at søkere får avslag om startlån på grunn av manglende utlånsmidler.

I vedtatt budsjett og økonomiplan for 2023-2026 for Karmøy kommune er 80 millioner kroner avsatt til startlån i 2023. I tillegg vil det bli utbetalt rundt 33 millioner kroner i år som ble fattet vedtak om i 2022.

Utlånsrammen for 2023 er fordelt etter første kvartal, og det søkes derfor om utvidelse av rammen med ekstra 50 millioner kroner til å dekke inn forventet behov til resten av 2023.

I saken gis først en status for kommunens bruk av startlån. Dernest vurderes behovet for startlån resten av 2023 og driftskonsekvenser av økt utlån. Tapsrisikoen ved å øke utlånet vurderes til slutt i saken.

Nøkkeltall for startlån i Karmøy kommune og sammenligning av kommunene i KOSTRA-gruppe 10 finnes i vedlegg.

Saks- og faktaopplysninger

Status for bruken av startlån

Karmøy kommune har gradvis økt ordinær budsjettramme til utlån av startlån fra 40 millioner kroner i 2019 til 80 millioner i 2023. Likevel har midlene ikke vært tilstrekkelig til å dekke behovet for startlån på årlig basis. Kommunestyret har derfor godkjent en utvidelse av rammen med 40 millioner kroner ekstra i årene 2020, 2021 og 2022. Husbanken har innvilget de ekstra lånene til kommunen.

Økning av utlånet har ført til at kommunen har tatt igjen ett etterslep og gitt startlån til søkere som har søkt flere ganger og fått avslag med begrunnelsen at kommunen var tom for midler. Samtidig har økingen betydd at kommunen har nådd ut til en større andel av Husbankens målgruppe. Hermed har flere barnefamilier med lav inntekt, enslige forsørgere, familier med flyktningebakgrunn og parter i samlivsbrudd fått hjelp av kommunen til å kjøpe eller beholde egen bolig. Før 2019 var det stort sett bare søkere med uføretrygd som fikk innvilget startlån.

Status per 1. mai 2023 er den at kommunen har behandlet 101 søknader om startlån. Herav har 67 søkere fått innvilget startlån, mens 34 har fått avslag. Per dags dato ligger 20 søknader på vent i mangel av tilgjengelige utlånsmidler. Det mottas nye søknader fortløpende.

Det er utbetalt 69 millioner kroner i startlån til 45 husstander så langt i 2023. 51 % av de som har fått utbetalt startlån i år er barnefamilier. Lånene brukes til å kjøpe bolig, refinansiere bolig, gjøre nødvendige tilpasninger eller utbedringer på boligen.

Per nå ligger det vedtak om finansieringsbevis for 55,4 millioner kroner. Størsteparten av disse forventes å bli utbetalt i løpet av 2023.

Som nevnt tidligere er årets utlånsramme fordelt og det er behov for å utvide rammen slik at det er startlånsmidler til fordeling resten av året.

Vurdering

Vurdering av behov for startlån resten av 2023

Det er også i år stor etterspørsel etter startlån. Den vanskelige økonomiske situasjonen i samfunnet med høy inflasjon og rentenivå rammer de svakeste gruppene hardest. Samtidig er leiemarkedet presset som følge av kommunens bosetting av mange flyktninger i privat leiemarked.

Det forventes at behovet for startlån i resten av 2023 vil være på 50 millioner kroner. Som nevnt over ligger 20 søknader ubehandlet på grunn av manglende utlånsmidler og det mottas fortløpende søknader resten av året. Kommunen har siden 2020 i gjennomsnitt mottatt 240 søknader per år og 55 % av søknadene har fått avslag.

Et høyt utlån av startlån er i henhold til nasjonale mål om at flere vanskeligstilte på boligmarkedet skal eie egen bolig. Det er derfor uheldig om det må gis avslag på søknader om startlån på grunn av manglende midler. Tilstrekkelig utlånsmidler gjennom hele året er viktig for å ivareta kontinuitet i saksbehandlingen av startlånsordningen. Dette medfører også at personer i målgruppen får hjelp til å kjøpe bolig når de trenger det i stedet for å måtte vente til midler er tilgjengelig neste år.

Vurdering av tapsrisiko for kommunen

Per 1. mai 2023 er låneporteføljen samlet sett på 465 millioner kroner fordelt på 464 lån. Dette er mer enn en fordobling i forhold til 2019 hvor utlånet var på 209 millioner kroner.

Risikoen for tap øker naturligvis i takt med låneporteføljen. Likevel er det erfaringsmessig veldig lite tap og mislighold forbundet med startlån både her i Karmøy kommune og nasjonalt sett.

Det er ingen tapsførte lån hittil i 2023 eller i 2022. I 2021 ble ett lån på 62 772 kroner tapsført, i 2020 ble ett lån på 978 659 kroner tapsført, mens det i 2019 ikke ble tapsført noen lån. I forhold til mislighold er det per. 1 mai 2023 44 lån med samlet restansebeløp på 362 205 kroner. Noe av dette vil muligvis bli tapsført, men det er mer sannsynlig at sakene vil bli løst i samarbeid mellom låntakere, Intrum og kommunen.

Selv om låntakerne er langvarige vanskeligstilte med redusert betalingsevne har de stor betalingsvilje. Erfaringsmessig tar låntakere kontakt for å få til en nedbetalingsordning dersom de har problemer med å betale avdragene. Kommunen tar også ut restanselister månedlig og kontakter de som har betalingsvansker for å finne en løsning. Dette kan være avdragsfrie perioder, eller å forlenge nedbetalingstiden. Det oppleves en liten øking i antall henvendelser om avdragsfrihet grunnet økte strømpriser i vintermånedene samt rundt jul. Andre risikodempende tiltak er fastrenteavtaler på 3, 5 eller 10 år og autogiroavtale for betaling av lån.

Tapsrisikoen reduseres samtidig ved at kommunene og Husbanken har en avtale om fordeling av tap. Kommunene har tapsrisikoen for de første 25 prosent av gjenstående hovedstol samt forfalte renter og omkostninger før realisering av pantet. Forsinkelsesrenter tas ikke med i tapsdelingen. Husbanken har tapsrisikoen for et eventuelt restbeløp etter realisering av pantet. Dette innebærer at Husbanken dekker deler av tapet hvis tapet er større enn 25 prosent av gjenstående gjeld før salget.

Frem til 2020 kunne kommunene søke Husbanken om å sette av midler fra tilskudd til etablering på et tapsfond. Fra 2020 er tilskudd til etablering overført til kommunerammen og kommunene må selv avsette midler til tapsfond. Kommunestyret vedtok derfor i juni 2021, i sak 073/21, at det skulle opprettes et nytt ubundet tapsfond for startlån. Risikoen ble vurdert til 2 % av samlet utlån, det vil si 6,1 millioner kroner i 2021. Disse midlene står ennå urørt.

Som beskrevet ovenfor har tap de siste tre årene vært på rundt 1 millioner kroner, det vil si 0,20 % av den total utlånsrammen. En rundspørring i lokale banker viser at bankenes tap på utlån ligger på under 1 %. Restanseprosenten til låneforvalter Intrum på samlet portefølje av startlån på 80 milliarder kroner ligger på 0,10 %.

Det er vanskelig å forutse tapsrisiko på lang sikt, men på bakgrunn av vurderingene gjort i denne saken og den aktuelle økonomiske situasjonen (økte renter, strømpriser, generell levekostnader) vurderes tapsrisikoen som litt forhøyet. Det foreslås derfor å videreføre praksis med å avsette 2 % av utlån til ubundet tapsfond.

Kommunedirektørens konklusjon

Rådmannen mener det er viktig at kommunen følger opp sitt ansvar med tanke på å hjelpe flere vanskeligstilte inn på boligmarkedet. Karmøy kommune bør derfor foreta nytt opptak av startlån i Husbanken på 50 millioner kroner inneværende år. Alternativkostnadene og nytteverdien av den økte lånerammen vurderes høyere enn beregnet risiko for tap.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.

Forskrift om lån fra Husbanken

Alle trenger et trygt hjem, Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken (2021-2024)

Saksbehandler: Gyda Dickson**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
020/23	Eldrerådet	13.06.2023
024/23	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	13.06.2023
	Karmøy ungdomsråd	
006/23	Hovedutvalg administrasjon	31.05.2023
070/23	Formannskapet	12.06.2023
055/23	Kommunestyret	19.06.2023

Endringer i de etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til endringer i de etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune. (Vedlegg 2.)

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg administrasjon - 31.05.2023 - 006/23

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til endringer i de etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune. (Vedlegg 2.)

Hovedutvalg administrasjon 31.05.2023:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HUA- 006/23 Vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til endringer i de etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune. (Vedlegg 2.)

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Etiske retningslinjer har til formål å sikre en god praksis og definere felles standard for folkevalgte og ansatte i Karmøy kommune. De etiske retningslinjer skal bidra til at kommunen har en effektiv, tillitsskapende og bærekraftig forvaltning.

Kontrollutvalget i Karmøy kommune vedtok i møte 23.09.2020, sak 33/20 å bestille en prosjektplan om temaet «Arbeidsmiljø og ytringsklima. Formålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke i hvilken grad Karmøy kommune ivaretar sitt ansvar som arbeidsgiver etter arbeidsmiljøloven, herunder hvordan kommunen legger til rette for et godt ytringsklima i organisasjonen.

Revisjonsselskapet KPMG foretok undersøkelser og det resulterte i en rapport som kom med en rekke anbefalinger for å styrke arbeidsmiljøet og ytringsklimaet i Karmøy kommune. Forvaltningsrevisjonsrapporten «Arbeidsmiljø og ytringsklima», ble fremlagt for kommunestyret i deres møte 20.09.2021, sak 90/21.

Om etiske retningslinjer kom følgende anbefalinger:

- Fjerne henvisning til lojalitetsplikt til lojalitetsplikt i dokumenter som omtaler ytringsfrihet eller varsling
- Legge til prinsipper om mobbing, trakassering og diskriminering i sine etiske retningslinjer

På bakgrunn av kommunestyrets vedtak satt kommunedirektøren ned en intern arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å følge opp anbefalingene fra forvaltningsrevisjonen.

Arbeidsgruppens arbeid ble fremlagt kommunestyre 28.11.2022, sak 106/22:

Oppfølging av forvaltningsrapporten «Arbeidsmiljø og ytringsklima». Arbeidsgruppens anbefalinger ble vedtatt.

Formuleringene knyttet til lojalitetsplikt

Arbeidsgruppen har gjennomgått formuleringene knyttet til lojalitet i de etiske retningslinjene, og har sett disse formuleringene opp mot formuleringer brukt i NOU 2022:9.

Innholdet i kapittelet Lojalitet legges inn under kapittelet Redelighet. Endringen blir som følger:

Folkevalgte og ansatte skal overholde lover og forskrifter, samt retningslinjer som gjelder for Karmøy kommunes virksomhet. Dette innebærer også at alle skal forholde seg til de vedtak som er truffet gitt at disse er i samsvar med kommunens etiske retningslinjer. Det er ikke lojalt mot Karmøy kommune å bidra til å skjule kritikkverdige forhold. Andre bestemmelser som begrenser din ytringsfrihet, er bl.a. lovbestemt taushetsplikt og sikkerhets- og konkurransehensyn. Disse begrensningene skal alltid vurderes opp mot ytringsfriheten.

I kapittelet «Bruk av sosiale medier», fjernes «eller den ansattes lojalitetsplikt.» i andre setning første avsnitt. Nytt avsnitt blir:

Bruk av sosiale medier

Ansatte og folkevalgte i Karmøy kommune har en grunnlovfestet rett til å ytre seg fritt.

Ytringsfriheten kan imidlertid være begrenset av f.eks. taushetsplikt.

Legge til prinsipper om mobbing, trakassering og diskriminering

Arbeidsgruppen anbefalte et eget avsnitt om mobbing, trakassering og diskriminering.

Det foreslås følgende tekst:

Mobbing, trakassering og diskriminering

I Karmøy kommune har vi null toleranser for mobbing, trakassering og diskriminering.

Ansatte, ledere og folkevalgte har alle en forpliktelse til å forebygge og bekjempe mobbing,

trakassering og diskriminering. En som føler seg utsatt for mobbing, trakassering eller diskriminering må tas på alvor, og virksomheten må gjøre undersøkelser og forsøke å løse situasjonen. Karmøy kommune har i dag overordnede prosedyrer som omhandler mobbing og trakassering som skal følges for å forebygge og håndtere situasjoner som oppstår på arbeidsplassen. Digital mobbing eller nettmobbing skal tas like alvorlig som direkte mobbing.

Se vedlegg 1. for Etiske retningslinjer, justert etter anbefalingene som ble vedtatt i kommunestyret 28.11.2022 og hvor forslag til tekst knyttet til mobbing, trakassering og diskriminering er tatt inn.

Andre innspill til etiske retningslinjer

Arbeidsgiver har i drøftingsmøte med tillitsvalgte 27.04. 2023 fått nye innspill som er hensyntatt i kommunedirektørens forslag til etiske retningslinjer. Det er i tillegg gjennomført en språkvask.

Innspill fra hovedtillitsvalgte:

- **Illojalitet vs. ytringsfrihet** Ansattes rett til å ytre seg i det offentlige rom strekker seg langt. Det skal mye til at man er å anse om illojal ovenfor arbeidsgiver i sine ytringer. Det må være påviselig til skade for arbeidsgiver, og terskelen er meget høy. Referansene til begrensinger av ytringsfrihet i de etiske retningslinjene bør gjøres med stor forsiktighet.
- **Avsnitt om kritikkverdige forhold** I dette kapittelet bør en vurdere å bruke definisjon av kritikkverdige forhold fra Arbeidsmiljølovens § 2 A-1. *Rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten*
- **Nye verdier** Kommunens verdier modig, inkluderende og åpen bør bli tatt med i etiske retningslinjer da de er rettesnorer for våre vurderinger, valg og handlinger. Avsnittet om Åpenhet bør vurderes slåes sammen med beskrivelse av verdien Åpen

Kommunedirektørens anbefaling

Anbefalingene fra forvaltningsrevisjonen har gitt oss en mulighet til å sette fokus på hva de etiske retningslinjer representerer. De etiske retningslinjer er felles for folkevalgte og ansatte og skal sørge for at valgene vi tar ikke går på bekostning av fellesskapets beste. Videre skal de sette standard for hvordan vi skal utføre oppgavene våre slik at vi har tillit hos innbyggerne.

Vi ser at det har vært et behov å gjøre endringer av innholdet for sikre at de etiske retningslinjene er tidsriktige og balanserer ulike behov på en god måte. Et tema som er aktualisert er å se ytringsfriheten opp mot den ansattes/folkevalgtes lojalitetsplikt. Ytringsfriheten står sterkt. Råd/anbefalinger som kan anses å innskrenke ytringsfriheten er vanskelig formulere. Flere kommuner velger derfor og ikke å omtale illojalitet i sine etiske retningslinjer.

En åpen kultur for å samtale om etiske spørsmål er nødvendig for å utvikle et godt etisk og faglig skjønn. Etiske retningslinjer må være tilgjengelig, gjøres kjent og jevnlig benyttes til refleksjon over egen praksis. Dette er viktig for det videre forbedringsarbeidet i organisasjonen.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar etiske retningslinjer med justeringer ihht. anbefalinger fra arbeidsgruppen og som har hensyntatt innspill fra hovedtillitsvalgte og gjennomført språkvask.

Vedlegg:

Vedlegg 1.

Etiske retningslinjer med justeringer ihht. anbefalinger fra arbeidsgruppen og som ble politisk vedtatt i kommunestyremøtet 28. november, 2022, sak 106/22 samt inkludert forslag til ny tekst om mobbing, trakassering og diskriminering som det ble anbefalt å utarbeide.

Vedlegg 2.

Etiske retningslinjer med justeringer ihht. anbefalinger fra arbeidsgruppen og som ble politisk vedtatt i kommunestyremøtet 28. november, 2022, sak 106/22, med endringer etter innspill fra hovedtillitsvalgte og med gjennomført språkvask. Endringene vises ikke dokumentet.

Vedlegg 3.

Etiske retningslinjer med justeringer ihht. anbefalinger fra arbeidsgruppen og som ble politisk vedtatt i kommunestyremøtet 28. november, 2022, sak 106/22, med endringer etter innspill fra hovedtillitsvalgte og med gjennomført språkvask.
Endringer markert i blått. Fjernet tekst er strøket ut.

Vedlegg:

Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte etter vedtak i kommunestyret 28 novmber 2022

Etiske retningslinjer med endringer etter innspill fra HTV endringer vises ikke 22052023

Etiske retningslinjer med endringer etter innspill fra HTV endringer i blått 22052023

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
071/23	Formannskapet	12.06.2023
	Kommunestyret	

Tilleggsanmodning om bosetting av flyktninger i Karmøy kommune 2023 - saksframlegg ettersendes

Saksutredning

Saksframlegg ettersendes.

Saksbehandler: Gyda Dickson

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
021/23	Eldrerådet	13.06.2023
025/23	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	13.06.2023
	Karmøy ungdomsråd	
007/23	Hovedutvalg administrasjon	31.05.2023
072/23	Formannskapet	12.06.2023
064/23	Kommunestyret	19.06.2023

Visjonen "Kommunen som vil at du skal lykkes!"

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens anbefaling om å utarbeide ny visjon for Karmøy kommune og tilhørende prosess for arbeidet.

Vedtak som innstilling fra Hovedutvalg administrasjon - 31.05.2023 - 007/23

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens anbefaling om å utarbeide ny visjon for Karmøy kommune og tilhørende prosess for arbeidet.

Hovedutvalg administrasjon 31.05.2023:

Behandling:

Innstillingen ble vedtatt med 8 stemmer mot 4 stemmer (2 KL, R og H).

HUA- 007/23 Vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens anbefaling om å utarbeide ny visjon for Karmøy kommune og tilhørende prosess for arbeidet.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I sak 22/3896 fra kommunestyret 09.05.2022 ble følgende oversendelsesforslag gitt rådmannen.

Krogh, MDG:

*Karmøy kommune holder seg til slagordet: «Karmøy - Kommunen som vil at du skal lykkes»
Intensjonene bak dette slagordet er sikkert det beste. Imidlertid har bruken, over tid, utviklet seg til en
noe som kan likne en nidvise. Slagordet dukker svært ofte opp i sakspapirene i Hovedutvalg teknisk og
miljø i klagesaker, i aviser og i kommentarfelt på sosiale medier. Stort sett brukes det til å
latterliggjøre kommunen og administrasjonen. Slagordet er faktisk fjernet som undertekst i de brev
fra administrasjonen hvor det gis avslag på ulike søknader.*

*Det foreslås at Rådmannen evaluerer i hvilken grad dagens slagord i Karmøy kommune; «Kommunen
som vil at du skal lykkes», fungerer etter intensjonene, og om det kunne være aktuelt å endre dette til
et annet slagord som kan kommunisere kommunens verdier på en bedre måte.*

Slagord vs. visjon

I oversendelsesforslaget blir det spurt om dagens slagord fungerer etter intensjonene. «Kommunen som vil du skal lykkes!» ble vedtatt som visjon for omtrent 15 år siden. Hvorvidt «Kommunen som vil du skal lykkes!» er et slagord eller visjon kan diskuteres.

Slagord kan være enkle ord eller en setning som man tenker skal være beskrivende for kommunen. Det er flere kommuner som bruker slagord, eksempelvis: «Sveio midt i leio», «Ville vakre Våler» og «Bodø i vinden». Et slagord er egnet til markedsføring og reklamekampanjer. Det er lett å huske og spiller gjerne på følelser. Med slagordet ønsker kommunen over tid å skape en identitet og posisjon/profil.

I motsetning til et slagord, skal en visjon si noe om det vi skal vi jobbe for å oppnå i fremtiden. Visjoner skal vise retning, være noe å strekke seg etter – det skal gi utviklingskraft og skape energi. En visjon kan være ambisiøs, men den bør samtidig være realistisk nok til at den er troverdig. Den skall brukes aktivt og virke mobiliserende og samlende. Det er viktig at ansatte kjenner seg igjen. En visjon er nyttig for ledere når de ved å kommunisere visjonen til sine ansatte motiverer dem. De fleste kommuner har en visjon eller et slagord, eller begge deler.

Oppfølging av oversendelsesforslaget

Tilbakemeldinger fra organisasjonen

I oppfølgingen av oversendelsesforslaget har kommunedirektøren drøftet tema på ledersamlinger og i grupper med ansatte.

Spørsmålet som ble stilt: Ut fra din arbeidssituasjon og ditt perspektiv, hvordan fungerer visjonen?
Tabellen nedenfor oppsummerer hovedlinjene i tilbakemeldingene:

Styrker ved dagens visjon Hvorfor og hvordan fungerer den bra?	Svakheter ved dagens visjon Hvorfor og hvordan fungerer den dårlig?
• Godt kjent • Engasjerer - trigger til samtale • Gir et positivt budskap - rettet mot hver innbygger i Karmøy kommune – alle kan lykkes • Fungerer godt innen tjenesteområder som oppvekst og omsorg. Vi vil at innbyggeren skal lykkes selv når utgangspunkt og rammer er vanskelige.	• Skaper forventninger om at vi løser alt for den enkelte. • Flytter ansvaret til kommunen for at individet skal lykkes. • Må brukes med forsiktighet da den kan den kan høyne konflikt

· Kan fungere godt i forhold til utvikling av næringsliv.	· Vi forvalter og utvikler på vegne av felleskapet gjennom et lovverk, det betyr at ikke alle kan få det som de vil. Innbyggere opplever dette som om vi ikke ønsker at de lykkes. · Lite framtidsrettet. Vi må hele veien å se individets ønske opp mot felleskapets behov i dag og i morgen. · Skal vi lykkes som samfunn må vi finne løsningene sammen. · Vanskeliggjør kommunikasjonen. Folks forventninger øker samtidig som kommunens handlingsrom er begrenset. · Visjonen er ikke realistisk nok til at den er troverdig. Vi klarer ikke å levere det som blir sagt i visjonen.
---	---

Folkemening og media

Lokale medier bruker «Kommunen som vil du skal lykkes» som overskrift på mange debattinnlegg. Visjonen er kjent og den trigger følelser og engasjement. Følger vi debatter hvor innbyggere ikke har fått gjennomslag for sin sak henvises det ofte til visjonen og da gjerne med en ironisk vinkling. I lokale medier og på sosiale plattformer frontes saker/situasjoner hvor visjonen er blitt opplevd som tomme ord i forhold til det som den enkelte eller gruppe ønsker å oppnå. Det er langt færre innlegg i media eller på sosiale plattformer som fronter saker/situasjoner hvor innbyggere har opplevd at visjonen gjelder.

Innleggene som publiseres offentlig representerer gjerne ikke et gjennomsnitt for hva innbyggere i Karmøy kommune står for og mener. Det er også flere kommuner enn Karmøy som opplever at folk harselerer med visjoner. Det som er vanskelig er når visjonen høyner konflikt mellom innbyggere og ansatte. Dette kan være ødeleggende for motivasjon og stolthet hos ansatte samtidig med at det kan skape negativt omdømme.

Prosess

Proessen har sitt utgangspunkt i folkevalgt som har kommet med sitt oversendelsesforslag.

Ut fra drøftinger og dialoger som har pågått i organisasjonen vurderer kommunedirektøren at visjonen «Kommunen som vil at du skal lykkes!», ikke er tilstrekkelig tilpasset dagens utfordringsbilde og kommunens samfunnsoppdrag.

Kommunedirektøren foreslår at det etableres en arbeidsgruppe som får mandat til å arbeide fram en framtidsrettet visjon som legges fram til ny behandling i kommunestyret i 1. kvartal 2024. Arbeidsgruppen skal i sitt arbeide involvere organisasjonen og interessegrupper bredt.

Arbeidsgruppen må sikre at involvering kommer tidlig nok i prosessen slik at interesseregrupper får komme med sine innspill.

Videre må arbeidet med visjon ses i sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel, det nye verdisettet til kommunen og arbeidet med ny arbeidsgiver/organisasjonsstrategi.

Kommunedirektøren foreslår en arbeidsgruppe sammensatt bestående av:

- Personal- og organisasjonssjef (leder)
- 1 representant fra hver etat/stab (totalt 4 medlemmer)
- 2 hovedtillitsvalgte

Det foreslås at arbeidsgruppen på skal se på ulike alternativer, og hvordan de kan brukes. Det kan for eksempel være å utarbeide en helt ny visjon for Karmøy kommune, eller å gjøre språklige endringer/tilpasninger til dagens visjon slik at denne bedre tilpasses organisasjonens visjon.

Sammenhenger

Arbeidsgiverstrategien «Valg for framtiden 2018-2023» skal rullere i og vil komme til politisk behandling 2. kvartal 2024. Strategien vil endre navn fra arbeidsgiverstrategi til organisasjonsstrategi for å synliggjøre at både folkevalgte, ledere og medarbeidere alle har sentrale roller for å nå målene. Organisasjonsstrategien skal være knyttet hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel 2023-2030, og bidra til at vi oppnår disse. Den skal også være forankret i kommunens handlings- og økonomiplan, visjon, verdier og lederprinsipper. Arbeidet med visjon må ses i sammenheng med utvikling av organisasjonsstrategien.

Kommunedirektørens konklusjon

Karmøy kommune er i endring for å møte framtidens utfordringer. Det er utfordringer knyttet til klima, demografi og økte forskjeller i levekår. Samtidig øker forventningene til tjenestene, mens de økonomiske rammene blir strammere. Kommuneplanens samfunnsdel beskriver flere av disse utfordringstrekkene, og peker på at disse vil kreve nye løsninger. Ansatte, folkevalgte og næringsliv må sammen med innbyggerne i større grad finne ut hvordan et behov eller en utfordring skal løses. Vi må samarbeide for å ta vare på felleskapet, og vi må tenke i nye baner for å kunne møte behovene som ligger i framtiden.

Kommunestyret kan i denne saken velge å beholde, erstatte eller fjerne dagens visjon.

Kommunedirektørens vurdering er at dagens visjon har svakheter. Kommunedirektøren anbefaler at en arbeidsgruppe får mandat til å igangsette arbeidet med å utvikle en ny visjon for Karmøy kommune. En visjon som gir retning, energi, mening og stolthet for dem som skal leve etter den.

Saksbehandler: Margareth Hægland Langebro**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
073/23	Formannskapet	12.06.2023
053/23	Kommunestyret	19.06.2023

Digitaliseringsstrategi 2023-2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Karmøy kommune skal fortsatt forenkle, forbedre og fornye tjenestene og innbyggerdialogen. Digitaliseringsstrategi 2023-2027 er retningsgivende for fremtidens digitalisering. Den skisserer viktige mål for fremtidig utvikling og gevinstrealisering. Digitaliseringsstrategien 2023-2027 vedtas og det rapporteres årlig på oppnådd resultat.

Saksutredning

Digitalisering er en viktig drivkraft for effektivisering og modernisering av offentlige tjenester. Det er et prioritert satsingsområde med mål om å forenkle, fornye og forbedre tjenester, prosesser og arbeidsmåter. Fremtiden er digital og det er viktig å søke gode løsninger for å bidra til en enklere og bedre hverdag for innbyggere og ansatte. Samtidig må det legges til rette for at de som ikke har digital kompetanse får nødvendig veiledning i møte med det offentlige. Ansatte må få nødvendig opplæring i bruk av nye digitale løsninger som er viktig i den enkeltes arbeidshverdag.

Karmøy kommune har det siste året arbeidet med å utforme en digitaliseringsstrategi som er godt egnet for bruk i de ulike etatene. Det ble i 2022 opprettet en egen enhet for digitalisering i kommunikasjonsavdelingen. I tillegg er det et tverretatlig digitaliseringsråd som samarbeider for å skape gode digitale løsninger i etatene, mellom etatene og i møte med brukere og innbyggere.

Karmøy kommune er et aktivt medlem i Digi Rogaland for å sikre nødvendig utvikling og kunnskap om overordna føringer og tilgjengelige nasjonale løsninger. Dette kommunesamarbeidet arbeider for at alle innbyggerne i fylket vårt får lik tilgang til digitale tjenester.

Det tverretatlige digitaliseringsrådet, IT, stabslederlaget og kommunedirektørens lederlag har alle vært aktive i prosessen med å lage en lettfattelig strategi som peker ut de viktigste områdene å arbeide med for å sikre nødvendig utvikling, forenkling, fornying og forbedring.

Karmøy kommune sin digitaliseringsstrategi støtter regjeringens digitaliseringsstrategi og målene om mer helhetlige og brukervennlige tjenester. Strategien skal bidra til å nå kommunens overordna mål og prioriterte satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel. Den bygger også på kommunens kommunikasjonsstrategi 2021-2025.

Målene i Digitaliseringsstrategi 2023-2027 er:

- Vi utvikler flere selvbetjente løsninger
- Vi fjerner plunder og heft
- Vi har kontroll på data og systemer
- Vi tar i bruk nasjonale fellesløsninger
- Ansatte opplever enkel tilgang til relevante systemer
- Ansatte har nødvendig digital kompetanse for å effektivt kunne utføre sine oppgaver
- Vi motvirker digitalt utenforskap hos innbyggerne
- Vi satser på smarte løsninger

Det skal benyttes en felles samarbeidsmodell og prosjektmetodikk på tvers av organisasjonen for å nå målene.

Det er viktig å oppnå kvalitetsmessige, tidsmessige og/eller økonomiske gevinster som følge av digitalisering. Dette skal beskrives i de ulike prosjektene. Smarte løsninger skal gi effekt og det har vært mulig å redusere ressurs i både servicetorg og sentralarkiv som følge av digitalisering. Samtidig kan smarte løsninger bidra til å dempe vekst i antall oppgaver basert på behov og demografiske endringer.

Det er i 2023 og 2024 satt av i alt 6,9 millioner kroner i investering for digitalisering av tjenester. Det er tidligere brukt midler til blant annet trådløst nett i kommunale boliger, videreutvikling av velferdsteknologi og smarte skjermer i skolen. Historisk byggesaksarkiv er digitalisert og blir åpnet for innsyn i juni 2023. Generelt arkiv ble ved årsskiftet åpnet for innsyn. Det utvikles nye nettsider som er universelt utformet. Disse lanseres juni 2023.

Det er rift om digitaliseringsmidlene og det er mottatt mange godt begrunna forslag til nye prosjekt for å forbedre, fornye og forenkle tjenester eller innbyggerdialogen.

Vedlegg:

Digitaliseringsstrategi 2023-2027

Saksbehandler: Kristian Endresen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
074/23	Formannskapet	12.06.2023

Retningslinjer for tilskuddsordning - Levende bygder

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Formannskapet vedtar retningslinjer for tilskuddsordningen «Levende bygder». Kommunedirektøren kan ved behov gjøre mindre vesentlige endringer eller detaljeringer, herunder dokumentasjonskrav eller krav til søker.

Saksutredning

Sammendrag

Det foreslås retningslinjer for tilskuddsordning Levende bygder, som har som formål å stimulere til at lokalsamfunn kan igangsette prosjekter og tiltak som støtter opp om målsetningene i kommuneplanens samfunnsdel.

Bakgrunn for saken

Kommunestyret vedtok i møte 07.03.2022, sak KST - 022/22:

«Kommunestyret bevilger 5 mill. kroner til utvikling av permanente treffesteder i våre bygder, grender og mindre sentrumsområdet. Dette for å skape trygge sosiale arenaer og møteplasser for å underbygge kommunens nye samfunnsplan. Formålet med bevilgningen er å stimulere til at lokalsamfunnene kan igangsette prosjekter og tiltak som direkte støtter opp om målsetningene i samfunnsdelen. Midlene tas fra kommunestyrets disposisjonsfond. Rådmannen bes fremme en sak til formannskapet om retningslinjer for bruk av tilskuddet.»

Det ble gjennomført medvirkningsopplegg (en hvor karmøysamfunnet i stort ble invitert, og en med ungdomsrådet), for å komme frem til en tildelingsløsning og se på hvordan ordningen kan organiseres.

Organisering av ordningen

Det foreslås å dele opp ordningen i to deler, for å kunne både legge til rette for større og mindre prosjekter: 1 million kroner til mindre prosjekter og 4 millioner kroner til store prosjekter

Levende lokalsamfunn - Store prosjekter

Hva er målsettingen for tilskuddsordningen?

Overordnet sett skal tilskuddsordningen bidra til realisering og gjennomføring av tiltak som direkte bygger opp om kommunens visjon og de vedtatte satsingsområdene i samfunnsdelen.

Tilskuddsordningen skal blant annet bidra til å skape bedre møtesteder og boligområder, ta vare på miljøet, bedre folkehelsen, bidra til et inkluderende samfunn og styrke den sosiale bærekraften i levende lokalsamfunn i Karmøys bygder, grender og mindre sentrumsområder.

Hvem kan motta tilskuddet?

Organisasjoner og foretak.

Hva kan tilskuddet brukes til?

Tilskudd kan brukes til både fysiske og sosiale tiltak, som bidrar til realisering av kommunens visjon og som styrker kommunens prioriterte satsingsområder. Tilskudd kan kun gis til tiltak som retter seg mot bygder, grender og mindre sentrumsområder i Karmøy kommune. Tilskudd kan ikke gis til tiltak i de tre byene.

Hva er de økonomiske rammene for tilskudd?

Enkelttilskudd bør ikke være større enn 1 000 000 NOK. Det stilles krav til at søker stiller med egenfinansiering eller egeninnsats tilsvarende søknadssum. Det kan ikke gis større tilskudd enn egenfinansiering og egeninnsats til sammen.

Hvem forvalter tilskuddsordningen?

Søknader mottas av seksjon/avdeling for by- og samfunnsutvikling. Søknader legges frem for en jury nedsatt av kommunedirektør. Juryen skal bestå av:

- To representanter fra by- og samfunnsutvikling
- En representant fra planavdeling
- Folkehelsekoordinator
- En representant fra park og utemiljø

Juryen vurderer innkomne søknader mot i hvilken grad de bidrar til realisering av kommunens visjon og styrking av de prioriterte satsingsområdene. Søknader som i størst grad bidrar til dette prioriteres for tilskudd.

Forslag til tildeling av tilskudd legges frem for behandling i formannskapet for vedtak.

Tidsfrister

Det settes en søknadsfrist til 1. november. Dersom ikke alle midlene deles ut i denne søknadsrunden, vil resterende midler videreføres til en ny søknadsrunde.

Dokumentasjonskrav

Søker må levere sluttrapport innen et år etter slutføring eller utførelse av prosjektet.

Levende lokalsamfunn - Mindre prosjekter

Hva er målsetting for tilskuddsordningen?

Tilskuddsordningen skal gjøre det lettere for privatpersoner og frivillige organisasjoner å gjennomføre prosjekter, både fysiske og sosiale, som bidrar til realisering av kommunens visjon: Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune. Tilskudd skal gå til prosjekter som i tillegg bygger opp om ett eller flere av de vedtatte satsingsområdene i samfunnsdelen.

Hvem kan motta tilskuddet?

Det åpnes for at alle over 12 år kan søke og motta tilskudd.

Hva kan tilskuddet brukes til?

Tilskuddet kan brukes både til fysiske tiltak og til sosiale tiltak, som arrangementer. Tilskudd kan kun gis til tiltak som retter seg mot bygder, grender og mindre sentrumsområder i Karmøy kommune. Tilskudd kan ikke gis til tiltak i de tre byene.

Hvor stort kan tilskudd være?

Det kan gis maksimum 50 000 NOK i støtte til hvert enkelt prosjekt.

Hvem forvalter tilskuddsordningen?

Ordningen forvaltes av frivillighetskoordinator i Karmøy kommune.

Dokumentasjonskrav

Tiltaket skal dokumenteres med foto og mottaker må gi en skriftlig tilbakemelding på resultatet av prosjektet innen 3 måneder etter slutføring eller utførelse.

Kommunedirektørens konklusjon

Oppdelingen i mindre og større prosjekter var et tema på medvirkningsmøtene, som et verktøy for å fordele tilskudd til både mindre og større tiltak i bygdene. Man ville på den ene siden fordele midlene i kommunen på en hensiktsmessig måte, samtidig som man ville unngå en for tynn fordeling som ikke bidrog til realisering av litt større tiltak og prosjekter. Retningslinjene som foreslått gir en hensiktsmessig balanse mellom disse hensynene.

Saksbehandler: Stein Nygaard**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
075/23	Formannskapet	12.06.2023
061/23	Kommunestyret	19.06.2023

Rogaland Revisjon IKS - godkjenning av revidert selskapsavtale

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner selskapsavtale for Rogaland Revisjon IKS med virkning fra 01.01.2023.
2. Kommunestyret delegerer fullmakt i hht. IKS-loven § 4 til representantskapet i Rogaland Revisjon IKS til å foreta og godkjenne den rent tekniske oppdatering av eierbrøken i selskapsavtalen § 6 i samsvar med faktisk folketall hvert 4. år. Første gang i 4. kvartal 2026 med grunnlag i folketallet per 01.01.2026.
3. Kommunestyret godkjenner opptaket av Time kommune og den fastsatte eierbrøken.

Saksutredning

Sammendrag

Saken gjelder godkjenning av oppdatert selskapsavtale for Rogaland Revisjon IKS, samt fullmakt til representantskapet til å fastsette eierbrøk rent teknisk basert på endring i folketallet. Vedtakets punkt 3 gjelder formell godkjenning av opptak av Time kommune.

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune gikk med virkning fra 1.7.2021 inn i Rogaland Revisjon IKS sammen med en rekke andre kommuner på Haugalandet. I tilknytning bl.a. til disse endringene, er det arbeidet med en ajourføring av eksisterende selskapsavtale.

Saks- og faktaopplysninger

Rogaland Revisjon IKS ble opprettet 01.07.2004 av 17 kommuner i Rogaland og fylkeskommunen. Time kommune gikk ut av samarbeidet året etter. Siden 2005 og frem til 2017 var eierfellesskapet uendret, tilsvarende gjelder selskapsavtalen. Suldal kommune gikk inn som deltaker i 2017 og fra 1. juli 2021 gikk ytterligere ni kommuner på Haugalandet inn som deltakere. Av saken om opptak av de ni kommunene fremgår det bl.a. at det er behov for å revidere selskapsavtalen i forhold til endringer i IKS-loven, samt at det sees nærmere på eierbrøken. Det er behov for mulige forenklinger av prosessen knyttet til beregning av eierbrøken ved opptak av nye deltakere i fremtiden. I dag skjer dette utfra grunnlaget tilbake i 2005 og må så tas med seg alle endringer som har vært frem til dagens dato. Dette er både arbeidskrevende og lite hensiktsmessig. Arbeidet med å ajourføre selskapsdokumentene ble startet opp tidlig høsten 2022. Grunnet melding fra selskapet om at Time kommune ønsket å gå inn som deltaker fra 2023, ble arbeidet med den søknaden prioritert først. Fellessaken måtte frem så raskt som mulig, jfr. Time kommune og selskapets behov. Opptak av Time kommune ble foretatt med grunnlag i gjeldende

selskapsdokumenter og flere eierkommuner godkjente opptaket i siste kommunestyremøte i 2022, andre helt i starten på 2023. De siste behandlingene er bebudet nå i mars/april. Endelig opptak krever politisk godkjenning i hele eierfellesskapet. Time kommune sin behandling av de reviderte selskapsdokumentene vil således måtte avvende dette resultatet først. Karmøy kommune har ikke tidligere behandlet opptaket av Time kommune, og dette godkjennes nå formelt gjennom vedtakets punkt 3, herunder godkjenning av den nye selskapsavtalen.

Arbeidet med ajourføring og revisjon av selskapsdokumentene ble tatt opp igjen sent på høsten 2022. Arbeidsprosessen har involvert administrasjonen i hele eierfellesskapet, med blant annet bruk av felles arbeidsmøter på Teams. En skrivegruppe med deltakere fra kommune Hå og Sandnes har koordinert produksjon av utkast og prosessen underveis.

Styret ble involvert i starten med et møte for å få innspill og i slutfasen med drøfting av fremlagt forslag i møtet den 13.02.2023. Fra styremøtet ble det oversendt tre endringsforslag til selskapsavtalen. Disse ble drøftet i oppfølgende teamsmøte i eierfellesskapet den 14.03.2023 og resultatene er innarbeidet i de endelige dokumentene, jfr. utkast til ny selskapsavtale vedlagt som bilag 1.

Den gjeldende selskapsavtalen er fra 2005 og har senere kun blitt teknisk oppdatert som følge av opptak av nye deltakere. Gjeldende avtale er vedlagt som bilag 2.

FAKTAOPPLYSNINGER

Arbeidsprosessen som er gjennomført omfatter fylkeskommunen og 23 kommuner, og følgelig et stort eierfellesskap. Det er gjennomført seks felles drøftingsmøter underveis med deltakelse fra administrasjonene. Daglig leder i selskapet har blitt konsultert for avklaringer av fakta, i slutfasen også for kommentarer/innspill. Det er hentet faglig bistand på enkelt fagtema fra andre ulike enheter i kommunene Sandnes og Stavanger ved behov, herunder juridiske spørsmål fra kommuneadvokaten.

Selskapsavtalen er gjennomgått og ajourført i hht. IKS-lovens bestemmelser og forskrifter, samt klargjøring av at revisjonstjenestene som leveres eierne skjer i egenregi jf. Lov om offentlige anskaffelser med forskrifter. Eierbrøken er justert og følger nå folketallet for primærkommunene, mens fylkeskommunens eierandel står fast på 15 % (før 18 %). Flere ulike modeller har vært drøftet og virkninger analysert før en kom frem til endelig anbefaling om å bruke folketallet.

Selskapsdokumentene slik de nå er fullført av administrasjonene i eierfellesskapet er resultatet av drøftinger av en rekke temaer. Med et så stort eierfellesskap som er i Rogaland Revisjon IKS har det derfor vært nødvendig for arbeidsgruppen å søke å finne frem til fellesløsninger og nødvendig konsensus om disse.

Forslag til ajourført selskapsavtale legges med dette frem for endelig behandling og godkjenning av eierne (kommunestyrene og fylkestinget).

Nedenfor gis en kortfattet oppsummering av sentrale drøftingstema og endringer som er innarbeidet.

2.1 Selskapsavtalen

Selskapsavtalen er ajourført i samsvar med de siste endringer som følger av IKS-loven med forskrifter. Lovhenvisninger, selskapsorganenes ansvar og myndighet og stemmereglene slik de følger av loven er oppdatert samt bestemmelsene om årsbudsjett og økonomiplan og perioderapportering. Bestemmelser om klagebehandling og tidsfrister som gjelder ved opptak/uttreden av deltakere er tilsvarende ajourført.

§6 Eierandel og innskuddsplikt:

Selskapsavtalen er nå endret i § 6 om innskuddsplikt og eierandel. Med virkning fra 1.1.2023 (etter opptak av Time) endres eierbrøken slik at den reflekterer i større grad den faktiske kommunestørrelsen. Fylkeskommunens eierandel er satt til 15 % fast og øvrige 85 % fordelt mellom primærkommunene inkl. Time, i hht faktisk folketall per 1.1.2022. Eierbrøken justeres «rent teknisk» for oppdaterte folketall hvert 4. år, første gang i 4. kvartal 2026 med grunnlag i folketallet 1.1.2026. Ved opptak av nye deltakere skjer eierbrøk beregningen i hht sist ajourførte eierbrøk.

Kapitalinnskuddet for nye deltakere fastsettes ut fra nøkkeltallet kr 12,82 per innbygger i 2022, og tillegges justering med årlig kommunal deflator i perioden. Kronebeløpet er det samme som lå til grunn ved opptak av nye deltakere i 2021 og nå sist Time kommune. Nøkkeltallet skal reberegnes også hvert 4. år samtidig med teknisk justering av eierbrøken. Ved opptak av nye deltakere som er

IKSer og eller fylkeskommuner må kapitalinnskuddet fastsettes særskilt, etter forslag fra styret.

§8.3 Representantskapets myndighet og ansvarsområde – valgkomiteen:

Et drøftingstema har vært knyttet til selskapets valgkomite og rammene for dens arbeid med å foreslå nytt styre i selskapet. Politiske føringer og eierstrategiene til den enkelte eier er her ulike. På tvers av dette har det vært bred enighet om det er en særlig viktig oppgave for representantskapet å utforme mandatet for valgkomiteens arbeid. Kriteriene for å kunne sette sammen et komplementært styre på for selskapet kan variere over tid avhengig av hva selskapet står overfor og trenger. Slikt grunnlag og kunnskap om selskapet må følgelig ligge til grunn når representantskapet skal utforme mandatet.

Selskapsavtalen er oppdatert i § 8.3. Valgkomiteen velges for 4 år om gangen, og skal oppnevnes ila første året i valgperioden. Valgkomiteen består av 3 medlemmer der representantskapets leder eller nestleder skal være ett av medlemmene. Øvrige 2 medlemmer velges blant representantskapets faste medlemmer. Overordnede kriterier for valgkomiteens arbeid er nedfelt i § 8.3. Endelig mandat fastsettes av representantskapet.

§9 Styret.

Selskapets styre videreføres med 5 medlemmer valgt av representantskapet, med numeriske varamedlemmer. Valget skjer etter skriftlig innstilling fra valgkomiteen. Det sjette styremedlemmet er ansatterepresentant, valgt av og blant selskapets ansatte. Det følger av § 9.1. at om selskapet har under 30 ansatte kan det også foretas valg av et styremedlem.

IKS-lovens forskrift setter grensen på 30 ansatte. Da selskapet er et kompetaneintensivt vurderes det som hensiktsmessig å videreføre dagens modell. Pr medio mars 2023 var det for første gang 30 ansatte i selskapet.

Styrets eiervalgte medlemmer foreslås valgt for 4 år om gangen, gjenvalg kan finne sted. Det tilligger valgkomiteens ansvar å sørge for nødvendig kontinuitet i styret, slik at det har en formålstjenlig sammensetning av nye og gjenvalgte medlemmer jfr. mandatet.

§11 Meroffentlighet og åpenhet:

Her tydeliggjøres i 1. avsnitt kravene som stilles om åpenhet knyttet til selve eierskapet og virksomhet som foregår i eierorganet, representantskapet. Da det gjelder særskilte regler for revisjonstjenester og produksjonen som selskapet har, er dette konkretisert i 2. avsnitt.

§13 Økonomistyring og finansforvaltning:

Er forenklet og tydeliggjort med grunnlag i IKS-loven med forskrifter. Her utfyller eierstrategien på flere punkter.

§14 Tjenestekjøpsavtaler:

Er ny bestemmelse med grunnlag i at denne avtalen tidligere har vært eget dokument, i tillegg til selskapsavtalen. Hensikten er at selskapsavtalen regulerer det samlede avtaleverket mellom eierne og selskapet. Innenfor disse rammene avtales selve omfanget av tjenestekjøpet mellom selskapet og eieren, tilpasset eiernes organisering.

§15 og § 16 gjelder hhv. opptak av ny deltaker og deltakers uttreten. I slike tilfeller er det klargjort at virkninger følger kalenderåret og at skriftlige varsel skal være fremsatt for styret innen 1. mai.

Hensikten i begge tilfeller er å gi selskapet og den operasjonelle driften tilstrekkelig tid til nødvendige tilpasninger. Det handler både om å ha tilstrekkelig kapasitet som følger av nye deltakere og håndtering av eventuell overkapasitet ved deltakers uttreten.

Innkomne merknader/uttalelse fra parter

STYRETS MERKNADER

Styret avga etter sitt møte den 13.03.2023 en kort uttalelse med følgende innspill/ merknader om endringer:

«Styret mener selskapet er i et konkurransepreget marked med relativ korte frister for oppsigelse/uttreten. Selskapet er i seg selv ikke et forvaltningsorgan og driver heller ikke myndighetsutøvelse. Selskapet faller da ikke inn under virkeområdene til offentlighetslov og forvaltningslov. Styret er ellers enig i at det bør tilstrebes meroffentlighet. Styret anbefaler at forslag til selskapsavtalens § 11 reflekterer det:»

Forslag/innspill § 11 Meroffentlighet og åpenhet

Det skal være åpenhet om eierskapet i selskapet. Det betyr at representantskapets virksomhet og

daglig leders oppfølging av dette er offentlig.

I behandlingen av saker i representantskapet følger man reglene i kommunelovens § 11-5 om åpne eller lukkede møter. Selskapet er ikke et forvaltningsorgan og driver ikke myndighetsutøvelse og er således ikke innenfor virkeområde for offentlighetslov og forvaltningslov.

Selskapet skal tilstrebe meroffentlighet.

For selskapets produksjon og leveranse av revisjonstjenestene til deltakerne og andre gjennom særskilte avtaler, gjelder egne bestemmelser om taushetsbelagte opplysninger og hva som omfattes av åpenhet og offentlighet. Det til enhver tid gjeldende regelverk for selskapets produksjon av revisjonstjenester skal følges. I tilfeller der selskapet leverer anbud på revisjonstjenester til andre enn deltakerne, er saker og behandlingen i selskapet omfattet av regelverk for slike konkurranser.

Valg av styremedlemmer

Styremedlemmer velges per i dag for en 2 årsperiode med delt valg hvor 2 og 3 medlemmer velges ved hvert valg. Det betyr at det i dag er valg av styremedlemmer hvert år. Det foreslås nå samlet valg av hele styret (foruten ansattrepresentant) en gang per valgperiode. Styret mener at kontinuitet i styret som sikres ved delt valg er og har vært en klar fordel. Vi anbefaler at man velges for 4 år som foreslått, men ved delt valg, altså hvert annet år, og at dette fremgår av § 9.1.

Avslutningsvis

I tillegg ber vi eiere vurdere om man i felleskapets interesse burde ha lengre frister for uttreden/oppsigelse.

Faktum: Selskapet har per i dag 30 ansatte»

Mottatte innspill/merknader ble drøftet i eierfellesskapets arbeidsmøte 14.03.2023. Resultatet ble at § 11 Meroffentlighet og åpenhet 1. avsnitt, er justert i samsvar med styrets innspill. Valgperiode for styret er justert i hhv § 8.3 og 9.1, slik at gjenvalg kan finne sted og at valgkomiteen tilstreber å foreslå som nytt styre, både gjenvalg og nye medlemmer. Ansattrepresentant i styret som det sjette styremedlemmet står fast.

Forslaget om ytterligere å strekke opptakstiden/uttredentiden for deltakere er beholdt uendret.

Eierfellesskapet har sett hen til IKS-lovens bestemmelser og behovet for effektive beslutningsprosesser.

Vurdering

Den foreslåtte endringen, herunder selve saksfremlegget er basert på enighet mellom representanter fra eierne. Endringene er tilpasset endringer i IKS loven, herunder foreslås bl.a. endringer som er arbeidsbesparende i forhold til bl.a. fastsettelse av eierbrøk. De foreslåtte endringene er dels nødvendige for å tilpasses endringene i IKS loven, og for øvrig ivaretar endringene behovet for et hensiktsmessig styringsdokument for driften av det interkommunale selskapet.

Det fremstår videre som hensiktsmessig at representantskapet delegeres myndighet til rent teknisk å fastsette ny eierbrøk basert på endring i folketallet.

I tilknytning til at det var utarbeidet et felles saksfremlegg, var det også inntatt forslag til en felles eierstrategi for virksomheten. Karmøy kommune har valgt ikke å innta forslaget til felles eierstrategi. Karmøy kommune vil vurdere eierstrategien for dette selskapet i tilknytning til vurdering av eierstrategien for de øvrige selskaper Karmøy kommune er eier i.

Karmøy kommune vurderer det positivt at Time kommune ønsker å ta del i IKS'et, og at dette er med på å styrke selskapets stilling både økonomisk og faglig.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret godkjenner fremlagt ajourført selskapsavtale for Rogaland Revisjon IKS, herunder også at kommunestyret delegerer til selskapets representantskap myndighet til å fastsette endring i eierbrøk teknisk basert på endring i folketall.

Kommunedirektøren anbefaler videre at Time kommune opptas som deltaker i selskapet.

Vedlegg:

Vedlegg1_Rogaland_Revisjon_Selskapsavtale_ajour_17mars2023 (1)

Vedlegg2_Gjeldende_Selskapsavtale (1)

Saksbehandler: Liv Gøril Johannessen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
076/23	Formannskapet	12.06.2023

Endring i selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Karmøy kommune godkjenner den reviderte selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS, slik den er godkjent i møte representantskapet 15. mai 2023.

Saksutredning

Sammendrag

Etter at Haugaland brann og redning IKS ble stiftet i 2017 har det skjedd endringer på eiersiden. Haugesund og Etne kommune har gått ut av avtalen og Suldal kommune trer ut med virkning fra 1. juni 2023. Saken gjelder oppdatering av selskapsavtalen, og har som formål å sikre at eierne sørger for nødvendige endringer slik at selskapsavtalen reflekterer dagens eiere. Det er i tillegg foreslått enkelte andre mindre endringer i forhold til gjeldende godkjent selskapsavtale.

Saks- og faktaopplysninger

Kommunedirektørene i de gjenværende eierkommunene har samarbeidet om utkast til en ny selskapsavtale. Det omforente forslaget til ny selskapsavtale er lagt frem for styret i Haugaland brann og redning for høring. Styret har i møte 30. mars 2023 foreslått å endre formålsparagrafen i avtalens § 1-3, i samsvar med lov om brann- og eksplosjonsvern. Representantskapet i selskapet behandlet utkastet til selskapsavtale i representantskapsmøte den 15. mai 2023. Representantskapet var da enig i styrets endringsforslag, og hadde ellers ingen merknader. Endringen i formålsparagrafen er inntatt i forslaget til ny selskapsavtale som nå legges frem for behandling i de respektive kommunestyrer.

Tidligere endringer i avtalen

Etter at opprinnelig selskapsavtale ble godkjent i de respektive kommunestyrer i forbindelse med etableringen av Haugaland brann og redning IKS, er det i de respektive kommunestyrene kun vedtatt endring i selskapsavtalen § 7-3, som gjelder de regnskapsmessige prinsipper. I opprinnelig selskapsavtale var det lagt til grunn at regnskapet skulle føres etter regnskapslovens prinsipper. Dette ble endret til at regnskapet skulle føres etter kommunale regnskapsprinsipper. For Karmøy kommune sitt vedkommende ble denne endringen vedtatt i møte i kommunestyret 17. desember 2018. I tillegg har representantskapet benyttet sin kompetanse til å endre selskapsavtalens § 3-2 første avsnitt og § 4-2 strekpunkt 7. Selskapsavtalen § 3-2 første avsnitt gjelder endring fra personlige varamenn til numeriske varamedlemmer i styret. Denne endringen ble besluttet i representantskapsmøte den 23. april 2021. Endringen i selskapsavtalens § 4-2 strekpunkt 7 gjelder endring i representantskapets myndighet til å fastsette godtgjørelse til egen leder, styrets leder, samt begge organers medlemmer, til kun å gjelde godtgjørelse til leder, nestleder og medlemmer av

styret. Denne endringen ble besluttet i representantskapsmøte 18. desember 2017. Bortsett fra disse endringene, er det den opprinnelige selskapsavtalen som er gjeldende.

Opprinnelig selskapsavtale ligger vedlagt som bilag 1, og forslag til ny selskapsavtale som bilag 2. Protokoll fra representantskapets møte den 15. mai 2023 er vedlagt som bilag 3.

Foreslåtte endringer fra opprinnelig avtale til ny selskapsavtale fra 1. juni 2023

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser

§ 1-1 Navn og deltakere

Bestemmelsen er korrigert i forhold til de kommuner som har trådt ut av selskapsavtalen. Oppstillingen i ny selskapsavtale § 1-1 viser eierne per 1. juni 2023.

Kapittel 2 Kostnadsfordeling

§ 2-1 Innskuddsplikt for deltakerne

Kapitalinnskudd/tingsinnskudd

Verdien av kapitalinnskuddet/tingsinnskuddet er oppdatert på bakgrunn av etterfølgende innskudd. I tillegg er selskapskapitalen redusert fra opprinnelige kr 5 000 000,- til 3 019 500,-, dette som følge av uttrede fra Haugesund, Etne og Suldal.

§ 2-2 Eierandel og ansvarsfordeling

Eierandelen og ansvarsfordelingen er i ny selskapsavtale oppdatert i samsvar med folketallet per 1. januar 2023.

§ 2-3 Årlig driftstilskudd.

Opprinnelig avtale tar utgangspunkt i at utgiftene for de 4 første driftsårene fordeles etter en kostnadsmodell / harmoniseringsmodell, beregnet ut fra folketallet og dagens kostnadsbilde for den enkelte deltakerkommune, og at driftstilskuddet heretter beregnes ut fra folketallet.

Harmoniseringsmodellen er i dette forslaget foreslått videreført som i dag. Begrunnelsen for dette er at modellen gir en riktigere fordeling av utgifter enn en modell utelukkende basert på folketall i den enkelte kommune.

Det er videre lagt til grunn at justering av folketallsutvikling og at evaluering av modellen bør foretas ved behov. Setningen om evaluering hvert fjerde år er derfor tatt ut.

Opprinnelig selskapsavtale regulerte ansvaret for kostnader knyttet til manglende lovfestet kompetanse på etableringstidspunktet. Dette er ikke et relevant tema nå, og det er enighet blant administrasjonen i eierkommunene at dette avsnittet tas ut i ny selskapsavtale.

Det er imidlertid gjort en tilføyelse knyttet til selvkostområdet. Her er det presisert at «Drifts- og investeringsutgifter/-inntekter innen selvkostområdet for feiing og tilsyn skal beregnes særskilt og ikke være en del av totalbudsjettet som fordelingsnøkkelen bygger på».

§ 2-5 Eierskap og drift av brannstasjonene

Etter møte med Haugaland Brann og redning IKS er det enighet om at det er overflødig at § 2-5 og § 2-6 er med i avtalen. Nevnte bestemmelser utgår derfor i ny selskapsavtale.

Kapittel 3. Organisasjon

§ 3-1 Representantskapet

Som følge av at Haugesund, Etne og Suldal er ute av selskapsavtalen, er representantskapets medlemmer redusert fra 9 medlemmer i opprinnelig avtale til 6 medlemmer i ny selskapsavtale. Hver representant har en stemme, og prinsippet om at man stemmer ut fra eierandel er videreført i ny selskapsavtale.

Det er tilføyd i ny selskapsavtale at ved stemmelikhet har representantskapets leder dobbeltstemme. Dette er i tråd med IKS loven § 9, hvor det fremgår at ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende. Presiseringen er formelt sett unødvendig, men er med på å klargjøre forholdet.

Det fremgår av opprinnelig avtale at «For avgjørelser truffet av brann- og redningssjefen er styret selskapets klageinstans», jf. § 3-1 siste avsnitt. Bestemmelsen gjelder forvaltningsmessige vedtak som blir gjort av selskapet. I forslag til ny selskapsavtale er dette endret til at det er et eget klageorgan som skal behandle denne type saker. Dette klageorganet blir felles for alle deltakerkommunene.

§ 3-2 Styret

I opprinnelig selskapsavtale skal styret ha 8 medlemmer med personlige varamedlemmer. Representantskapet har i møte 23. april 2021 vedtatt at det for medlem valgt av deltakerkommunene oppnevnes varamedlemmer i numerisk rekkefølge, hvor varamedlem nummer 1 har oppmøterett, jf. vedlagt revisjonsliste. Endringen ligger innenfor representantskapets kompetanseområde. Endringen foreslås videreført i nytt forslag til avtale, og begrunnes med at varamedlemmer gjennom oppmøterett får større innsikt i selskapet.

§ 3-4 Selskapets representasjon

Følgende fremgår av IKS loven § 16: «Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma. Styret kan gi styremedlem eller daglig leder rett til å tegne selskapets firma og bestemme at de som har slik rett, må utøve den i fellesskap. Daglig leder representerer selskapet utad i saker som faller inn under dennes myndighet etter § 14».

Styret har i møte 22. januar 2019 besluttet at daglig leder og styrets leder har signaturrett hver for seg. I ny selskapsavtale foreslås begrensinger i signaturretten, slik at daglig leder og styrets leder/styremedlem har signaturrett i fellesskap. Selskapsavtalen er endret for å presisere dette.

Kapittel 4 Representantskapet

§ 4-1 Representantskapets møter

Det følger av opprinnelig selskapsavtale at representantskapet skal ha minst to møter per år – ett for behandling av økonomiplan med årsbudsjett og ett for behandling av årsregnskap og årsberetning. Det presiseres i ny selskapsavtale at representantskapet ellers kan møtes ved behov for behandling av nærmere angitte saker.

Det fremgår av opprinnelig avtale at representantskapet avgjør sine vedtak med vanlig flertall iht. «eierandelen av de stemmene som er avgitt». I ny avtale er ordlyden endret til at representantskapet avgjør sine vedtak med vanlig flertall etter «stemmeandelen av de stemmene som er avgitt». Hver representant har en stemme, og endringen fra eierandel til stemmeandel er uten betydning. Prinsippet om at man stemmer ut fra eierandeler er videreført i ny selskapsavtale. Begrepsbruken i ny avtale er for øvrig i tråd med IKS loven § 9.

Bestemmelse om vedtak om ny brannordning med krav om to tredjedels flertall er tatt ut i ny avtale. Begrepet brannordning er nå endret til begrepet branndokumentasjon. Det følger av § 4-2 at det for vedtak av brannordning kun kreves vanlig flertall.

§ 4-2 Representantskapets myndighet

Bestemmelsen er omformulert ved at begrepet brannordning er byttet ut med branndokumentasjon.

Det er presisert at representantskapet skal dokumentere at kommunens plikter etter brann- og eksplosjonsvernloven er oppfylt, og at dette avgjøres ved vanlig flertall.

I opprinnelig avtale var det vedtatt at representantskapet skulle fastsette godtgjørelse til egen leder og styrets leder, samt begge organers medlemmer. Representantskapet vedtok i møte 18. desember 2017 å endre avtalen til at godtgjørelse fastsettes til «styrets leder og nestleder samt medlemmer». Dette er forhold som ligger under representantskapets kompetanseområde, og endringen foreslås videreført i ny avtale.

Kapittel 5 Styret

Setningen under § 5-1 tredje avsnitt er i ny avtale endret fra «Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget» til «Ved stemmelikhet har styrets leder dobbeltstemme».

Kapittel 9 Uttreden, utelukkelse, avvikling og utvidelse

Oppsigelsesfristen i opprinnelig avtale er i strid med IKS loven, og er i ny selskapsavtale endret til 1 år. Oppsigelsesfristen er nå i samsvar med IKS loven § 30, jf. Ot.prp. nr. 53 (1997-1998).

Kapittel 11 Øvrige bestemmelser.

§ 11-1 Ikraftttredelse

Ny selskapsavtale trer i kraft fra 1.6.2023.

Representantskapets kompetanse til endring av selskapsavtalen

Endringer til selskapsavtalen skal i utgangspunktet vedtas av kommunestyret. IKS loven § 4 åpner imidlertid opp for at representantskapet kan vedta enkelte endringer med minst to tredels flertall, med mindre det er avtalt at slike endringer skal vedtas av kommunestyret.

Kommunestyret skal etter IKS loven § 4 vedta følgende endringer:

1. Selskapets foretaksnavn
2. angivelse av deltakerne
3. selskapets formål
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. antall styremedlemmer
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

Det er i opprinnelig selskapsavtale ikke avtalt begrensninger i representantskapets kompetanse, og en ser ingen grunn til å endre på dette i forslag til ny selskapsavtale.

Vurdering

Foreliggende utkast til ny selskapsavtale og som er godkjent i representantskapet 15. mai 2023, er i hovedsak en videreføring av prinsippene i den opprinnelige selskapsavtalen, og korrigert for eiersituasjonen pr. 1. juni 2023. De øvrige endringer er alle av mindre betydning. Det foreslåtte utkastet til ny selskapsavtale fremstår som et hensiktsmessig styringsdokument for den videre driften selskapet.

Interkommunale selskaper reguleres av LOV-1999-01-29-6 om interkommunale selskaper. Det følger av lovens § 4 at det skal opprettes en skriftlig selskapsavtale. Forslag til ny selskapsavtale oppfyller de formelle kravene til selskapsavtale, slik dette er bestemt i ovennevnte paragraf.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at det fattes vedtak i samsvar med ovenstående forslag.

Vedlegg:

Opprinnelig selskapsavtale

Revidert selskapsavtale 29.3.2023

Protokoll fra møte i representantskapet 15.5.2023

Saksbehandler: Øyvind Flatebø**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
077/23	Formannskapet	12.06.2023
062/23	Kommunestyret	19.06.2023

Søknad om ettergivelse av lån på kr 500 000

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommune avslår søknad om ettergivelse lån gitt til Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball.
2. Karmøy kommunestyre gir kommunedirektøren fullmakt til å forlenge tidligere gitt lån til Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball på 0,5 mill. kroner med forfall 1. april 2023 til forfall 31. desember 2025.
3. Lånet er rente- og avdragsfritt i låneperioden. Lånet gis som et ansvarlig lån for å kunne godkjennes som positiv egenkapital for Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball. Endring av forfallstidspunkt for lånet innarbeides i rullering av investeringsbudsjett 2024-2033.

Saksutredning

Sammendrag

Kommunedirektøren fikk i vedtak KST- 068/22 fullmakt til å inngå et kortsiktig, rentefritt lån til Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball (AAT), på inntil 0,5 mill. kroner med forfall senest 1. april 2023. Lånet er ikke tilbakebetalt ved forfall. AAT har i søknad bedt om å få ettergitt lånet. Alternativt å få det omgjort til et langsiktig, rentefritt lån. Bakgrunnen er en vanskelig økonomisk situasjon med betydelig underskudd i 2022 og negativ egenkapital. Negativ egenkapital kan bety poengstraff og i verste fall at laget flyttes ned i 1 divisjon.

Profesjonell idrett er å regne som næringsvirksomhet. Siden AAT faller inn under definisjonen av næringsvirksomhet slik dette er definert i regelverket for offentlig støtte, vil det regelverket sette rammer for kommunestyrets muligheter til å gi lån eller tilskudd til AAT. Dersom kommunestyret ønsker å gi økonomisk støtte eller utvide løpetiden for lånet må det skje innenfor rammen av såkalt bagatellmessig støtte.

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune har 24.05.2023 mottatt søknad fra AAT om ettergivelse av lån på kr 500 000. Sekundært få lån omgjort til et langsiktig, avdrag- og rentefritt lån.

AAT hadde i 2022 et underskudd på kr 1 971 158, og en negativ egenkapital på kr 1 282 843. For deltakelse i Toppserien må lisenskravene til fotballforbundet være oppfylt. Det innebærer blant annet at egenkapital skal være positiv ved regnskapsrapporteringer (pr 31. desember og pr 30. juni).

Dersom klubben ikke klarer å oppnå positiv egenkapital innen 30.06.2023 fratas 2 poeng. Deretter får klubben en ny frist, 30.10.2023, med krav om positiv egenkapital. Dersom klubben ikke skulle lykkes med å oppnå positiv egenkapital innen fristen settes laget ned til 1 divisjon med virkning fra 2024.

I tillegg til søknad opplysningen som kommer frem i søknaden er det innhentet regnskap for 2022, budsjett for 2023 og årsmøtepapirer. Det er også gjennomført et møte med styreleder Kjersti Jakobsen.

Det ble, i den opprinnelige søknaden da lån ble gitt, påpekt at finansieringen av toppfotball for kvinner vil bli betydelig forbedret fra 2023, blant annet på grunn av ny medieavtale og nye avtaler mellom Toppfotball kvinner, NFF og Norsk Toppfotball. Styreleder opplyser at forventningene bare delvis er blitt innfridd. Klubbene i toppserien tildeles større tilskudd, men er samtidig pålagt større krav til faste stillinger for å få sin andel av midlene. Store deler av tilskuddet går dermed ut igjen i form av lønn til ansatte. De økonomiske rammene ble heller ikke klare før i februar. Kostnadene for nye stillinger løper fra mai. Dette samtidig som hoveddelen av tilskudd utbetales i september gir utfordringer med planlegging/budsjettering og likviditet.

Styreleder opplyser at det er ingen muligheter for å tilbakebetaling av lånet i sin helhet på nåværende tidspunkt. De har drevet med positiv likviditet i årets første 5 måneder, men ikke i en slik grad at egenkapitalen er vesentlig styrket. Hun understreket sterkt alvoret i den økonomiske situasjonen klubben befinner seg i. Dette samtidig som laget kjemper i bunnen av tabellen. Sportslig sett kan et trekk på 2 poeng medføre forskjell på at laget holder seg eller rykker ned.

I tillegg til å sikre løpende positiv økonomisk drift har styret sett for seg to hovedgrep for å få positiv egenkapital innen utgangen av juni. AAT har allerede mottatt et gitt tilskudd til tribune fra Haugaland Kraft på kr 600 000. Dette er ikke inntektsført da det er øremerket tribune. Håpet er at Haugaland Kraft fjerner denne øremerking slik at dette vil styrke egen. Sammen med andre mindre tiltak vil da ettergivelse av gjeld fra Karmøy kommune på kr 500 000 samlet sett gi positiv egenkapital.

AAT ønsker primært at lånet ettergis. Dersom det ønsket ikke kan oppfylles kan også lån godkjennes som positiv egenkapital dersom følgende kriterier oppfylles:

- *Det ansvarlige lånet må ha prioritet etter all annen gjeld (også den uprioriterte)*
- *Forfall for det ansvarlige lånet som benyttes for å dekke manglende konsolidert egenkapital må være minst 2 år fra den aktuelle rapporteringsdatoen (dekke EK 31.12.2xxx = første forfall 31.12.2xxx+2)*
- *Eventuell rentegodtgjørelse skal kun beregnes på den del av det ansvarlige lånet som eventuelt overstiger den konsoliderte negative egenkapitalen. Renten på denne delen av lånet kan ikke være høyere enn markedsrente.*
- *Det ansvarlige lånet må være avdragsfritt i minst 2 år fra rapporteringsdato*
- *Det ansvarlige lånet kan ikke gis noen form for sikkerhet i klubbens/selskapets eiendeler*

Da nåværende lån ble behandlet i kommunestyret 19.09.2022 ble det utarbeidet et juridisk grunnlag som beskrev regelverket for kommunen i forbindelse med garantier, lån og tilskudd til toppfotball.

Det gjentas her for å få frem handlingsrommet til kommunestyret:

Juridisk grunnlag for kommunale garantier

Det er kommunelovens § 14-19 som setter rammene for kommunale garantier. I første avsnitt står det følgende:

§ 14-19. Garantier

Kommuner og fylkeskommuner kan ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet.

Det må derfor gjøres en vurdering av om ATT må regnes som næringsvirksomhet. I statens veileder om offentlig støtte er dette spesifisert:

12.1 Offentlig støtte til profesjonell idrett

Finansiering av profesjonell idrett, herunder profesjonelle idrettsutøvere og i idrettsorganisasjoner som ansees for å drive økonomisk aktivitet, omfattes av reglene om offentlig støtte. Profesjonelle idrettsklubber er normalt aktive i flere markeder for eksempel ved at de deltar i konkurranser, konkurrerer om kommersiell sponsing, billettsalg til kamper, salg og kjøp av spillere (som i stigende grad skjer på tvers av landegrensene), TV-rettigheter mv.

Profesjonell idrett vil ansees som økonomisk aktivitet selv om idrettsorganisasjonen (klubben) ikke spiller i høyeste liga og ikke deltar i internasjonale konkurranser. Støtte til slike klubber vil likevel kunne påvirke deres konkurranseevne i forhold til andre klubber, blant annet fordi det kan forbedre deres mulighet for å tiltrekke seg spillere fra andre land.

Dette har også vært tema i flere sammenhenger. Blant annet er det en tidligere sak hvor bystyret i Fredrikstad innvilget en kassekredittgaranti til Fredrikstad FK, men hvor vedtaket ble underkjent av daværende Fylkesmann. Fylkesmannen uttalte der: «Den økonomiske garantien kommunen har gitt i denne saken er knyttet til drift av en fotballklubb på elitenivå. Saken ble i henhold til kommunelovens §51 oversendt til Fylkesmannen i Østfold for godkjenning. Fylkesmannen har nå behandlet saken og kommet til at det ikke kan stilles kommunal garanti i dette tilfellet fordi virksomheten må anses som næringsvirksomhet i kommunelovens forstand»

Det virker derfor ikke tvilsomt at ATT må anses som næringsvirksomhet. Når dette kriteriet utelukker ATT som mottaker av en kommunal garanti, har administrasjonen ikke gått inn i det andre utelukkelseskriterier som gjelder spørsmålet om vesentlig økonomisk risiko.

Annen offentlig støtte

Dersom kommunestyret ønsker å støtte Avaldsnes Toppfotball økonomisk vil det derfor måtte være gjennom andre virkemidler enn kommunale garantier. Kommunen har generelt relativt stor frihet til å kunne låne ut midler kommunen selv disponerer.

Det er likevel noen begrensninger. Kommunelovens § 14-17 setter en begrensning ved at kommunen ikke selv kan ta opp lån til videre utlån, dersom låntaker driver næringsvirksomhet. Et lån må derfor dekkes av kommunens frie inntekter.

Siden Avaldsnes Toppfotball faller inn under definisjonen av næringsvirksomhet slik dette er definert i regelverket for offentlig støtte, vil også dette regelverket sette rammer for kommunestyrets muligheter til å gi lån eller tilskudd til ATT. Dette regelverket kalles gjerne statsstøtteregelverket, men regulerer også støtte fra andre offentlige myndigheter. Kommunal støtte til aktører som defineres som næringsvirksomhet, må derfor være innenfor vilkårene som settes i dette regelverket. Regelverket har en generell unntaksbestemmelse for såkalt «bagatellmessig støtte». I statens veileder er dette unntaket omtalt slik, i forbindelse med støtte til profesjonell idrett:

12.5 Bagatellmessig støtte – (de minimis)

Uansett hvilke type idrettstiltak den offentlige myndigheten vil støtte, kan reglene om bagatellmessig støtte vurderes ved tildelinger av små beløp. Støttegiver må vurdere konkret om dette er en hensiktsmessig fremgangsmåte, med særskilt tanke på at et foretak ikke kan motta mer enn 200 000 € i bagatellstøtte, over en periode på tre sammenhengende regnskapsår. For eksempel kan en profesjonell idrettsorganisasjon motta 200 000 EUR over entreårsperiode etter reglene om bagatellmessig støtte

Dette betyr i praksis at støttebeløp opp til 200 000 euro, over en treårsperiode, på visse vilkår kan gis uten at det er nødvendig å få forhåndsgodkjenning av EFTAs overvåkningsorgan. Dersom dette unntaket skal benyttes, vil det være enkelte administrative krav. For eksempel må kommunen da hente inn en skriftlig bekreftelse fra ATT om at de ikke har mottatt annen bagatellmessig støtte.

Lån gitt i tråd med KST- 068/22 er dekket av kommunens frie midler. Beløpet er under 200 000 euro. Det åpner for at kommunestyret om ønskelig har anledning til å forlenge gitt lån eller gi tilskudd så lenge offentlig støttebeløp ikke overstiger 200 000 euro (over tre regnskapsår). Det ble i forbindelse med gitt lån innhentet bekreftelse på at AAT ikke har mottatt annen bagatellmessig støtte. Denne må oppdateres. Kommunedirektørens vurdering ellers at kriteriene for bagatellmessig støtte vil være oppfylt.

Kommunedirektørens vurdering

Etter kommunedirektørens vurdering er kommuneloven ikke til hinder for at Karmøy kommunestyre kan innvilge AAT søknader om ettergivelse eller forlenge allerede gitt lån slik at det kan godkjennes som positiv egenkapital for Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball.

Ettergivelse av gjeld er i praksis et tilskudd. Karmøy kommune har ingen støtteordning søknaden faller inn under. Det er også et forbud mot offentlig støtte til profesjonell idrett definert som næringsvirksomhet. Selv om beløp faller inn under unntaket for bagatellmessig støtte finne Kommunedirektøren det prinsipielt feil å gi støtte til næringsvirksomhet.

Kommunedirektøren har tidligere signalisert en skepsis til at kommunen påtar seg en rolle som långiver. Dette er et grep kommunen ikke har praksis for, og det er heller ikke naturlig at kommunen skal ha en rolle som «bank» for lokale lag og foreninger. I dette tilfellet er det også til en aktør som defineres til å være næringsvirksomhet. Dette faller utenfor hva det er naturlig at kommunen skal ha ansvar for. Det ble allerede da lånet ble gitt understreket at et lån må vurderes å ha høy risiko. Risikoen er ikke blitt mindre av det betydelige underskuddet i AAT i 2022, som gjorde at hele egenkapitalen er tapt.

Styret og administrasjonen i idrettslaget har en vanskelig jobb med å få til en bærekraftig økonomi. Det fremstår som arbeidet med dette er tatt tak i på en seriøs og ryddig måte. Blant annet gir større vektlegging på bruk og utvikling av lokale talenter økonomiske besparelser. Dette kan på sikt bidra til en bedret økonomi.

Administrasjonens gjennomgang av fremlagt oversikt over økonomien viser at AAT ikke har mulighet til å innfri gitt lån i sin helhet. En gradvis nedbetaling vil innebære at lån ikke kan godkjennes som egenkapital. Dette vil igjen kunne føre til at Avaldsnes ikke beholder plassen i toppserien, og dermed får en enda vanskeligere økonomi.

Kommunedirektøren ser det som lite hensiktsmessig å forsøke å inndrive forfalt lån. Økonomien til AAT viser ingen mulighet til innfrielse av hele lånet. Forsøke på inndrivelse av gjeld kan i verste fall medføre avvikling av toppfotballsatsingen og nedlegging av en arbeidsplass med totalt 18 årsverk ved årsskiftet. Det vil medføre at lånet uansett er å anse som tapt. Dersom lånet ettergis eller går tapt, vil

den økonomiske konsekvensen for kommunen være at midlene som ble hentet fra ubundet investeringsfond for å finansiere dette lånet, da er tapt.

Lånet vil ha fortsatt høy risiko, men videre drift vil gi best mulighet for at lånet blir tilbakebetalt. Kommunedirektøren forslår på den bakgrunn at lånet forlenges til 31.12.2025 og utformes slik at det kan godkjennes som egenkapital for AAT.

Forut for evt. ny avtale skal kommunen innhente oppdatert bekreftelse fra ATT at vilkårene for bagatellmessig støtte fortsatt er oppfylt.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren er kjent med den kritiske økonomiske situasjonen Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball er i nå. På bakgrunn av den positive verdien som toppfotballsatsingen på Avaldsnes har for Karmøysamfunnet og en vurdering av at dette i praksis gir størst mulighet for at lånet blir tilbakebetalt, anbefales en løsning der kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å forlenge tidligere gitt lån til Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball på 0,5 mill. kroner med forfall 1. april 2023 til forfall 31. desember 2025.

Lånet gis som et ansvarlig lån for å kunne godkjennes som positiv egenkapital for Avaldsnes Allianseidrettslag Toppfotball.

Vedlegg:

Vedr. søknad om ettergivelse av lån
Årsmøtedokumenter 2023

Saksbehandler: Stein Nygaard**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
078/23	Formannskapet	12.06.2023
056/23	Kommunestyret	19.06.2023

Kjøp av areal tilknyttet tursti på Bjørgene

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1

Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kjøpekontrakt for kjøp av parsell av eiendommen gnr.142, bnr. 14 i Karmøy kommune.

2.

For 2023 blir det gjort følgende endringer i skjema §5-5, bevilgningsoversikter, første ledd - investering (2A):

- Investeringer i varige driftsmidler blir økt med 400 000 kroner.
- Tilskudd fra andre økes med 154.000 kroner.
- Bruk av ubundet investeringsfond økes med 246 000 kroner.

For 2023 blir det gjort følgende endringer i skjema §5-5 bevilgningsoversikt, andre ledd - investering (2B):

- Kjøp av parsell av eiendom med gnr./bnr. 142/14 blir satt opp med en budsjettramme på 400 000 kroner.

Saksutredning

Sammendrag

Saken gjelder kjøp av areal som i kommuneplanen er avsatt til friluftsmål. Arealet er tilknyttet turområdet på Bjørgene. Miljødirektoratet har fattet vedtak om å gi støtte med kr. 154.000,- for at området skal sikres som friluftsområde for allmenheten.

Bakgrunn for saken

Det aktuelle området er i kommuneplanen avsatt til friluftsmål. Eier ønsker å selge arealet til Karmøy kommune. Miljødirektoratet har innvilget støtte til kjøp av området, og vil dekke 50 % av kostnadene knyttet til grunnerverv m.m. Støtten er begrenset til 50 % av kommunens kostnader med å sikre arealet, oppad begrenset til kr. 154.000,-. Miljødirektoratet har begrunnet støtten med at

Bjørgene er et viktig nærområde for mange bosatte i Karmøy kommune. Området brukes både som turområde og skolevei. Turveiene mellom boligfelt-skole-idrettsanlegg hadde 150 000 registrerte passeringer i 2020. Det er planer om videre tilrettelegging for friluftsliv, og det er behov for offentlig rådighet for gjennomføring av fysisk tilrettelegging. Tilsagnet ligger vedlagt som bilag 4.

Saks- og faktaopplysninger

Deler av eiendommen gnr. 142, bnr. 14 er i kommuneplanen avsatt til friluftsområde. Eierne av eiendommen har akseptert å selge ca. 46 000 m² av arealet til Karmøy kommune. Det vedlegges som bilag 1 kartutsnitt som viser området.

Prisen er avtalt til kr. 5,- pr m². Det vedlegges som bilag 2 utkast til kjøpekontrakt, som er akseptert av selger. Basert på oppgitt areal, tilsier dette en samlet kjøpesum på kr. 230.000,-. Her til kommer tinglysingsomkostninger med samlet ca. kr. 6.500,-, samt utgifter til fradeling, som stipuleres til ca. kr. 50.000,-. Samlet kostnad med kjøpet, inklusiv utgifter til fradeling m.m., antas således å være i underkant av kr. 300.000,- hvor av Miljødirektoratet vil dekke halvparten, begrenset til kr. 154.000,-.

Miljødirektoratets tilsagn om støtte til kjøpet, forutsetter at hjemmelen til eiendommen er overført til Karmøy kommune løpet av august/september 2023. Dette vil ikke være mulig å få til bl.a. av hensyn til saksbehandlingstiden for fradeling av eiendommer. Forut for en eventuell signering av kjøpekontrakten, vil det følgelig bli avklart at støtten opprettholdes, selv med en senere fradeling.

Vurdering

Det aktuelle området er tilknyttet turstiene på Bjørgene. Et kjøp av det aktuelle arealet vil sikre området for fremtiden til friluftsmål. Det vises i den forbindelse også til at Miljødirektoratet har som en forutsetning for statlig støtte, at området klausuleres i samsvar med formålet. Dette medfører at området ikke kan selges eller omreguleres uten samtykke fra direktoratet. Området vurderes som et viktig nærområde, og brukes av mange, jfr. Miljødirektoratets begrunnelse for å gi støtte til sikring av området.

Ved å eie arealet, står kommunen friere til å utvikle arealet videre til friluftsmål, herunder får kommunen hånd om selve utsiktspunktet, som befinner seg på eiendommen. Eierforholdet gir også mulighet til å søke om ytterligere årlige tilskudd for utvikling av området, herunder oppgradere turstiene. Gjennom denne typen årlig støtte, vil kjøpesummen kunne inntjenes over få år, ved at mindre del av kostnadene trengs tas over driftsbudsjettet.

Det faktum at Miljødirektoratet har innvilget søknad om støtte, viser også at området vurderes til å ha stor betydning for friluftslivet.

Karmøy kommunes andel av kostnadene ved kjøpet er beregnet til ca. kr. 150.000,-. Beløpet er ikke helt nøyaktig, idet arealets nøyaktige størrelse først er kjent etter fradeling. Tilsvarende vil heller ikke de faktiske omkostningene for selve fradelingen være kjent før fradelingen er gjennomført. For å ta høyde for usikkerhet knyttet til beregningen av de totale kostnadene, settes den øvre grense for kommunens andel til kr. 246.000,-.

Kommunedirektørens kommentarer

Det aktuelle arealet er i kommuneplanen avsatt til friluftsmål. Gjennom støtten fra Miljødirektoratet og foreliggende aksept fra grunneierne om en pris på kr. 5,- pr m², sikrer kommunen gjennom et kjøp av eiendommen at kommuneplanens formål kan realiseres for en rimelig kostnad. Området er et viktig friluftsområde for kommunen.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret fatter vedtak i samsvar med forslaget.

Vedlegg:

Parsell av gnr. 142, bnr. 14

KJØPEKONTRAKT - rune strand 22.12.2022 (1) - korrigert (2)

Bjørgene (1) - kartsnitt som vedlegg til kontrakt (1) (1)

Statlig støtte til sikring av Bjørgene (gnr. 142, bnr. 14) som friluftslivsområde for allmennheten (1)

Saksbehandler: Michael W. Kolbeinsen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
079/23	Formannskapet	12.06.2023

Turvei Veavågen - Vedtak om ekspropriasjon

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. For å gjennomføre reguleringsplan id 2103 Turvei Sletten - Revur 5/280 mfl, egengodkjent av Karmøy kommunestyre den 2.6.2020, vedtas det å ekspropriere nødvendig areal fra gnr. 71 bnr. 6 Jf. Plan- og bygningsloven § 16-2 i samsvar med reguleringsplanen.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å begjære skjønn i saken.

Saksutredning

Sammendrag

Saken gjelder ekspropriasjon av nødvendig grunnareal for utvidelse av eksisterende turløype på Veavågen. Kommunestyret vedtok i møte den 2.6.2020 Plan 2103 detaljregulering for turvei Sletten - Revur, Veavågen. Planen omfatter et areal på totalt ca.15,6 dekar og berører åtte eiendommer. Det er gjennomført forhandlinger med grunneierne om erverv av nødvendig grunnareal for å kunne realisere planen. Det er oppnådd enighet om avtale med alle eiendommene unntatt én eiendom hvor det er én eier som ikke ønsker å inngå avtale med kommunen.

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune har et mål om at det skal etableres turløyper med belysning i alle kommunens fem soner. Dette er vedtatt i Kommunedelplan for idrett og kultur 2013-2016. Det er valgt å legge til rette for utvidelse av allerede etablert turløype i området rundt Solstein - Revur - Sletten/Storhall Karmøy i Veavågen. Turløype er innarbeidet i kommuneplanen for 2015-2024, og inntatt som tiltak i Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024. Saken er også tatt med i rullering av handlingsprogrammet Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2023-2026 hvor Karmøy kommunestyre ber administrasjonen intensivere og slutføre prosessen med å ferdigstille lysløype ved Sletten.

Før reguleringen eide Karmøy kommune mer enn halvparten av turveien. Det har opprinnelig blitt forsøkt å inngå frivillige avtaler med alle de andre grunneierne på strekket om kjøp av grunn. Det var nødvendig å erverve tre meter bred turvei, rasteplasser og belysning, men en komplisert eiendomsstruktur medførte at dette etter hvert ikke førte fram.

Formålet med reguleringsarbeidet var derfor å klargjøre for en hjemmel for eventuell ekspropriasjon av nødvendige arealer for å kunne etablere turløypa som også har til hensikt å bedre og tilrettelegge for en aktiv hverdag og miljøvennlig transport for befolkningen i denne delen av kommunen.

Bakgrunn for saken er å sikre gjennomføring av Plan 2103 – Detaljregulering for turløype Sletten -

Revur - gnr. 5/280 mfl.

Saks- og faktaopplysninger

Reguleringsplan 2103 – Detaljregulering – Turvei Sletten – Revur 5/280 mfl. ble vedtatt i Karmøy kommunestyre 2.6.2020. Planområdet omfatter turvei for gående og syklende med tre meters bredde og grusdekke nord for industriområdet på Vea. Arealdisponeringen i planen er i hovedsak turveg, med friområde og grønnstruktur. I området har det tidligere vært kjøreveg og en mye brukt turvei. Planens formål er å få hånd om arealer for å kunne etablere og utvide eksisterende vei og turvei med økt kvalitet, blant annet med tanke på bedre bredde, stigningsforhold og lyssetting.

Vedlegg: Plankart - reguleringsplan 2103 – Turvei Sletten - Revur

Vedlegg: Planbestemmelser - reguleringsplan 2103 – Turvei Sletten - Revur

Vedlegg: Planbeskrivelse – reguleringsplan 2103 Turvei Sletten-Revur

Karmøy kommune har søkt Miljødirektoratet om støtte til kjøp av grunn. Kommunen har i søknaden lagt til grunn en kvadratmeterpris for erverv av areal på kr 15,-. I Karmøy kommune er LNF områdene verdsatt til bruksverdi fra kr 5,- til kr 50,- per kvadratmeter. Områder med dårlig beitekvallitet er verdsatt fra kr 5,- til kr 9,- per kvadratmeter, områder med middels beitekvallitet ligger på kr 11,- per kvadratmeter, og områder med god beitekvallitet varierer mellom kr 20,- til kr 50,- per kvadratmeter. Området mellom Sletten og Revur består hovedsakelig av utmark. Området benyttes imidlertid til friluftsmål. Det er lagt til grunn at området ligger i lavere sjikt for kommunens verdsettelse av LNF områder.

Søknaden til Miljødirektoratet er imidlertid basert på en grunnpris på kr 15,- per kvadratmeter. Begrunnelsen for en høyere kvadratmeterpris i denne saken er fordi det gjelder forholdsvis mindre arealer på hver eiendom. Det er behov for å erverve en stripe for å få plass til en tre meter bred turvei. Unntaksvis har det også blitt benyttet rund-sum erstatning ved erverv av enda mindre arealer, for å unngå at erstatningen skal bli så uhensiktsmessig lav at det ikke blir insentiv for grunneier til å selge.

Karmøy kommune fikk den 16.8.2022 innvilget støtte fra Miljødirektoratet til kjøp av grunn til turvei. Det ble innvilget støtte med inntil kr 245 000,- for å sikre deler av Turvei Veia som friluftsområde for allmennheten. Tilsagnet er i utgangspunktet basert på en grunnpris på kr 15,- per kvadratmeter, og begrenset til å dekke inntil 50 % av kostnaden for sikring av grunn, informasjonstavle og advokatutgifter. Den økonomiske støtte fra Miljødirektoratet innebærer at området ikke kan nyttes til annet enn friluftsområde for allmennheten, og til at viktige friluftsområder ivaretas og tilrettelegges for dagens og fremtidens generasjoner.

Vedlegg: Søknad om statlig sikring av turvei Veia

Vedlegg: Tilsagn delutbetaling – Statlig medvirkning til sikring av Turvei veia

Planområdet utgjør ca. 1,5 km (15,6 da) turvei, og foruten kommunalt eid grunn består området av åtte eiendommer med grunneiere i både inn- og utland. Kommunen sendte 29.12.2020 og 6.10.2021 tilbud til grunneierne om kjøp av nødvendig grunn for etablering av turløypa, og forsøkte å få i stand avtaler om frivillig salg. De fleste eiendommer eies i større sameier og det ble til slutt inngått avtaler med grunneierne for sju av de åtte eiendommene.

Den siste eiendommen hvor det ikke er oppnådd avtale, har kommunen oppnådd enighet og inngått avtale med 16 av de 17 grunneierne. Kun én av grunneierne som er arving til 3/48 andel av gnr. 71 bnr. 6 har kommunen ikke lyktes med å få til en frivillig avtale. Arealet som omfattes av planen på denne eiendommen er på 2 650 kvadratmeter.

Kommunen så det derfor som nødvendig å forhåndsvarsle om ekspropriasjon til eierne. Det er i varsel om ekspropriasjon datert 1. juli 2022 opplyst følgende:

«Regardless of this notice, the owners are still free to enter into a purchase agreement with the municipality. The municipality offer of December 29 still stands.

Another possibility is that the parties enter into an purchase agreement were both parties agree that final compensation will be determined in court as though the property was expropriated. A reservation is made that this agreement must be approved by Karmøy municipal council. If you wish to accept the municipalities offer, we kindly ask for your reply as soon as possible, latest within August 1, 2022. If an agreement is reached, the expropriation case will be withdrawn»

Vedlegg: Opparbeidelse av turvei Vea – Grunnerverv 29.12.2020

Vedlegg: Tilbudsbrev 6.10.2021 (engelsk)

Vedlegg: Forhåndsvarsel om ekspropriasjon 1.7.2022 (engelsk)

Vedlegg: Varsel om ekspropriasjon (engelsk)

For å kunne gjennomføre reguleringsplanen er kommunen avhengig av å erverve areal fra alle åtte eiendommer som inngår i planen. Dette har lyktes kommunen å få til avtaler med alle, med unntak av den ene deleieren av 3/48 av gnr. 71 bnr. 6, og administrasjonen har derfor sett seg nødt til å fremme eksproprieringssak for kommunestyret.

Innkommene merknader/uttalelse fra parter

Mark Christensen har kommet med merknader og uttalelser til saken i eposter til Karmøy kommune. Han opplyser at eiendommen har vært i familiens eie i generasjoner. Tidligere familiemedlemmer har avslått kommunens tilbud om kjøp. Han sammenligner en ekspropriasjon med myndighetenes umoralske tyveri av privat eiendom. Han avslår tilbudet for kjøp av arealet på eiendommen. Han ønsker videre å bli informert om videre rettigheter han måtte ha i prosessen.

Vedlegg: Epostkorrespondanse med Mark Christensen – merknader

Rettslig grunnlag

Det følger av plan og bygningsloven § 16-2 at kommunestyret har anledning til å fatte vedtak om ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplanen. Dette forutsetter at vedtaket er gjort innen 10 år etter at planen er kunngjort.

Videre må vilkårene etter ekspropriasjonsloven § 2 være oppfylt, jf. ekspropriasjonsloven § 30 nr. 24. Ekspropriasjonsloven § 2 stiller krav om at ekspropriasjon må være nødvendig, herunder at det kun kan iverksettes når tiltaket «*tvillaust er meir til gagn enn skade*».

Vurdering

Saken gjelder ekspropriasjon av et areal på 2 650 kvadratmeter på eiendommen gnr. 71 bnr. 6. Det er en eier av 3/48 del av eiendommen som ikke ønsker å selge noe til kommunen. Øvrige eiere som representerer 45/48 del av den samme eiendommen har allerede akseptert og inngått avtale med Karmøy kommune. Ekspropriasjonen gjelder et areal på del av én eiendom for at en skal kunne etablere turvei i samsvar med reguleringsplanen.

Det følger av plan og bygningsloven § 16-2 at kommunestyret kan foreta ekspropriasjon til gjennomføring av en reguleringsplan når vilkårene for øvrig er oppfylt. Retten til å gjennomføre ekspropriasjon etter denne bestemmelsen bortfaller dersom det ikke er fattet vedtak om ekspropriasjon innen 10 år etter kunngjøring av reguleringsplanen. Den aktuelle planen er vedtatt i kommunestyret den 2.6.2020, og kunngjort etter dette tidspunktet. Grunnvilkårene etter plan og bygningsloven § 16-2 for å fatte vedtak om ekspropriasjon er følgelig oppfylt.

Etter ekspropriasjonsloven § 2 må det vurderes om ekspropriasjon er nødvendig, herunder at tiltaket «*tvillaust er meir til gagn enn skade*».

Reguleringsplanen er vedtatt for å ivareta viktige samfunnsmessige interesser og behov, og planen fremstår samfunnsmessig som ønskelig. Selve interesseavveiningen om inngrepets nødvendighet er vurdert allerede gjennom vedtakelse av reguleringsplanen fra 2020.

Det faktum at alle bortsett fra én grunneier er villig til å selge til den tilbudte pris, viser at det ikke

foreligger noen tungtveiende grunner som tilsier at det ikke skal fattes vedtak om ekspropriasjon. Et ekspropriasjonsskjønn vil medføre at grunneierne vil oppnå riktig pris for den delen av eiendommen de må avstå. De vil tilsvarende få dekket sine utgifter til juridisk bistand, slik at alle deres rettigheter knyttet til en eventuell ekspropriasjon vil bli ivaretatt.

Da det har vist seg vanskelig å bli enige med kun én av eierne av en mindre andel av én av eiendommene om avståelse av grunn, har planen frem til nå ikke latt seg realisere. Virkningene av planforslaget er fortsatt gjeldende, og det er følgelig ikke særskilt grunn for å vurdere interesseavveiningen på ny.

Dagens bruk av eiendommen er stort sett utmark, men hvor det samme sted allerede har vært etablert en turvei som har blitt brukt i lang tid.

Økonomiske konsekvenser

Gjennom et ekspropriasjonsskjønn vil det bli fastsatt en verdi for det arealet som søkes ekspropriert. I den grad skjønnet priser arealet ut over en pris som Karmøy kommune finner akseptabel, står kommunen fritt til ikke å gjennomføre ekspropriasjonen. De økonomiske konsekvensene av selve ekspropriasjonsprosessen er følgelig begrenset.

Dersom utgiftene til erverv og juridisk bistand øker ut over beløp omsøkt Miljødirektoratet, kan kommunen søke om ytterligere midler innenfor 50 % av de økte kostnadene.

Kommunedirektørens kommentarer

Grunnvilkårene for å fatte vedtak om ekspropriasjon er oppfylt, dette idet det gjelder ekspropriasjon i samsvar med reguleringsplan som er yngre enn 10 år.

Reguleringsplanen for området, som kommunestyret godkjente 2.6.2020, var en oppfølging av Kommunedelplan for idrett og kultur 2013-2016, samt en oppfølging av areal avsatt i gjeldende kommuneplan. I planprosessen med kommuneplanen ble det fra kommunens side lagt vekt på å innarbeide turveitraseen som forslag til kommuneplanen, slik at ulike interesser fikk muligheten til å bli hørt. Området benyttes allerede til turområde og turveien er videre inntatt som tiltak i Temaplan for idrett og fysisk aktivitet for årene 2021-2024. Turveien Solstein - Revur – Sletten/storhall Karmøy er forankret i vedtatte planer, og etablering av turløypa er følgelig en prioritert oppgave for Karmøy kommune.

Planområdet består av utmark og kommunen vurderer bruksverdien etter dagens bruk som lav. Basert på verdsettelsesprinsippene for LNF, samt forutsetningen for statlig støtte, ser kommunen seg nødt til å legge seg på en kvadratmeterpris i tråd med Miljødirektoratets tilsagn. Kommunen anser imidlertid at denne prisen er i tråd med grunneiernes forventning da det har lyktes å få til avtaler med alle grunneierne bortsett fra én. Med denne grunneieren er det uansett ikke mulig å oppnå en frivillig avtale.

Gjennom et ekspropriasjonsskjønn vil grunneierens interesser ivaretas ved at retten fastsetter eiendommene til riktig verdi, samt at utgifter til advokat blir dekket. Allmennhetens interesser ivaretas ved at friluftsområdet sikres. Ut i fra dette vurderes at ekspropriasjon er nødvendig for å realisere reguleringsplanen, herunder også at tiltaket «*tvillaust er meir til gagn enn skade*».

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret fatter vedtak i tråd med forslaget.

Vedlegg:

Planbeskrivelse - reguleringsplan 2103 - Turvei Sletten - Revur

Planbestemmelser - reguleringsplan 2103 - Turvei Sletten - Revur

Plankart - reguleringsplan 2103 - Turvei Sletten - Revur

Søknad om statlig sikring av Turvei Veia

Tilsagn delutbetaling - Statlig medvirkning til sikring av Turvei Veia

Tilbudsbrev 6.10.2021 (engelsk)

Forhåndsvarsel om ekspropriasjon 1.7.2022(engelsk)

Varsel om ekspropriasjon (engelsk)

Epostkorrespondanse med Mark Christensen - merknader

Opparbeidelse av turvei på Veia - Grunnerverv 29.12.2020

Saksbehandler: Liv Gøril Johannessen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
080/23	Formannskapet	12.06.2023

Ekspropriasjon Turløype Allmannamyrr

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. For å gjennomføre Reguleringsplan 1020 – Detaljregulering for turløype Almannamyrr – 44/7 mfl. egengodkjent i Karmøy kommunestyre 19.9.2016, vedtas det med hjemmel i plan- og bygningsloven § 16-2 å ekspropriere følgende areal:
 - 9381,5 kvm av eiendommen gnr. 44, bnr. 1,2,3
 - 9381,5 kvm av eiendommen gnr. 44, bnr. 5,6,7
 - 747,43 kvm av eiendommen gnr. 45, bnr. 5
 - 32009,25 kvm av eiendommen gnr. 45, bnr. 8
 - 18113,16 kvm av eiendommen gnr. 47, bnr. 309
 - 28190,12 kvm av eiendommen gnr. 47, bnr. 319
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å begjære skjønn i saken.

Saksutredning

Sammendrag

Saken gjelder ekspropriasjon av nødvendig areal for etablering av turløype i området rundt Almannamyrr i Skudeneshavn. Kommunestyret vedtok i møte den 19.9.2016 Plan 1020 – Detaljregulering for turløype Almannamyrr – 44/7 mfl. Planen omfatter et areal på ca. 102 da, og berører ni eiendommer med til sammen 52 grunneiere. Det er gjennomført forhandlinger med grunneierne om erverv av nødvendig areal for å kunne realisere planen. Det er kun oppnådd enighet om avtale med 13 grunneiere. Saken gjelder således ekspropriasjon av areal fra 39 grunneiere.

Bakgrunn for saken

Karmøy kommune har et mål om at det skal etableres turløyper med belysning i alle kommunens fem soner. Dette ble vedtatt i Kommunedelplan for idrett og kultur 2013-2016. For sone 1 ble det valgt å legge til rette for en utvidelse av allerede etablert turløype i området rundt Almannamyrr i Skudeneshavn. Turløype rundt Almannamyrr er innarbeidet i kommuneplanen for 2015-2024, og inntatt som tiltak i Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-2024.

Prosjektet Turvei Almannamyrr ble vedtatt på investeringsbudsjettet for 2011, og administrasjonen startet i samarbeid med Skudeneshavn å opparbeide området med å få i stand avtaler med grunneierne om bygging og vedlikehold av turløypa. Det var ikke var mulig å oppnå frivillige avtaler med alle grunneierne, og kommunen søkte derfor etter mulige løsninger for å komme videre. For å oppnå målet om turløype rundt Almannamyrr, ble det i møte i formannskapet 10.11.2014 vedtatt å tilby grunneierne i området en tinglyst avtale om leie av grunn til kr 15,- per kvadratmeter. Dersom avtaler om leie ikke førte frem bad formannskapet om at administrasjonen startet med reguleringsarbeid for å klargjøre for en eventuell ekspropriasjon. Det lyktes ikke for kommunen å komme i mål med alle grunneierne om leie av grunn. Formålet med reguleringsarbeidet var derfor å klargjøre for en eventuell ekspropriasjon av nødvendige arealer for å kunne etablere turløypa. Reguleringsplan 1020 – Detaljregulering for turløype Almannamyrr – 44/7 mfl. ble vedtatt i Karmøy kommunestyre 19.9.2016. Saken gjelder ekspropriasjon for gjennomføring av reguleringsplanen, slik at turløypa kan etableres.

Saks- og faktaopplysninger

Planområdet omfatter et areal på totalt ca. 102 dekar og ligger i Skudeneshavn, like nord for ungdomsskolen og idrettsanlegget. Arealdisponeringen i planen er i hovedsak turveg, friområde, friluftsmål og naturområde. Området defineres i planbeskrivelsen som et svært viktig friluftsmål, og planens formål er å få hånd om arealer for å kunne etablere og utvide eksisterende turløype med økt kvalitet, blant annet med tanke på bredder, stigningsforhold og lyssetting. Følgende bilag er vedlagt:

Foto av området – Turløype Almannamyrr – bilag 1

Plankart - reguleringsplan 1020 – Turløype Almannamyrr – 44/7 mfl. – bilag 2

Planbestemmelser - reguleringsplan 1020 - Turløype Almannamyrr – 44/7 mfl. – bilag 3

Planbeskrivelse – 1020 Turløype Almannamyrr – bilag 4

Karmøy kommune har søkt Miljødirektoratet om støtte til kjøp av grunn. Kommunen har i søknaden lagt til grunn en kvadratmeterpris for erverv av areal på kr 5,-. I Karmøy kommune er LNF områdene verdsatt til bruksverdi fra kr 5,- til kr 50,- per kvadratmeter. Områder med dårlig beitekvalitet er verdsatt fra kr 5,- til kr 9,- per kvadratmeter, områder med middels beitekvalitet ligger på kr 11,- per kvadratmeter, og områder med god beitekvalitet varierer mellom kr 20,- til kr 50,- per kvadratmeter. Området rundt Almannamyrr består hovedsakelig av skog og utmark. Området er ikke i drift, men benyttes til friluftsmål. Det er lagt til grunn at området ligger i laveste sjikt for kommunens verdsettelse av LNF områder.

Kommunen fikk 9.6.2017 innvilget støtte med inntil kr 385 000,- for å sikre Almannamyrr som friluftsmål for allmennheten. Tilsagnet er basert på en grunnpris på kr 5,- per kvadratmeter, og begrenset til å dekke inntil 50 % av kostnaden for sikring av grunn, informasjonstavle og advokatutgifter. Økonomisk støtte innebærer at området ikke kan nyttes til annet enn friluftsmål for allmennheten uten samtykke fra Miljødirektoratet, herved kan viktige friluftsmål ivaretas og tilrettelegges for dagens og fremtidens generasjoner. For å få utbetalt støtten fra Miljødirektoratet er kommunen bundet av kvadratmeterprisen på kr 5,-. Kommunen har således lagt denne prisen til grunn i forhandlingene med grunneierne. I sluttforhandlingene, og i samråd med Miljødirektoratet ble tilbudet øket til kr 6,-. Beløpet på kr 6,- per kvadratmeter er i samsvar med skjønnet fra T-forbindelsen for lignende arealer.

Søknad om statlig støtte til sikring av friluftsmål – bilag 5

Tilsagn om statlig medvirkning til sikring av grunn – bilag 6

Planområdet omfatter ni eiendommer med totalt 52 grunneiere. Kommunen sendte 11.2.2020 tilbud til alle 52 grunneierne om kjøp av nødvendig grunn for å kunne etablere turløypa. 12 grunneiere godtok kommunens tilbud. Det lyktes imidlertid ikke å få i stand avtaler med de 40 øvrige grunneierne. De fleste som gav tilbakemelding mente prisen var altfor lav, enkelte ønsket ikke å selge, og andre unnlot å svare på kommunens tilbud. For å kunne gjennomføre reguleringsplanen

anså kommunen det derfor som nødvendig å forhåndsvarsle om ekspropriasjon. Det er i varsel om ekspropriasjon datert 9. desember 2022 opplyst følgende:

«Selv om kommunen varsler om ekspropriasjon er ikke dette til hinder for at det fortsatt kan inngås frivillig avtale om avståelse av grunn. Kommunen ønsker derfor å gjenta tilbudet av 11. februar 2020. Alternativt ønsker kommunen å tilby at det inngås avtale om at erstatning fastsettes ved avtaleskjønn. Dette innebærer at grunneier gir kjøper tillatelse til å overta arealene og starte utbyggingen, og at erstatningen fastsettes senere ved avtale eller skjønn. For de som allerede har inngått avtale om avståelse av grunn vil kjøpesum bli korrigert med grunnlag i samme kvadratmeterpris som ved et evt. skjønn dersom verdsettelsen blir høyere enn tilbudt kvadratmeterpris for tilsvarende areal, forutsatt at kommunen tiltrer skjønnet».

Tilbudsbrev 11.2.2020 – bilag 7

Forhåndsvarsel om ekspropriasjon 9.12.2022 – bilag 8

Innkomne merknader

Kommunen har mottatt tilbakemeldinger fra syv grunneiere på forhåndsvarsel om ekspropriasjon. De fleste er positive til å selge, men mener prisen er altfor lav.

Eierne av gnr. 45, bnr. 8 har påpekt at de tidligere har gitt samtykke til at Karmøy kommune fritt kan disponere deres område til turløype, og ser derav ikke behov for at kommunen skal ekspropriere areal fra deres eiendom.

Det fremgår av sakens opplysninger at de fleste grunneierne tidligere har inngått avtaler med kommunen om bygging og vedlikehold av turveien. Da det ikke var mulig for kommunen å oppnå avtaler med alle grunneierne, slik som det krevdes får å få utbetalt spillemidler, søkte kommunen andre løsninger for å etablere turveien. Det vises i den forbindelse til formannskapets vedtak 10.11.2014, sak 104/14, hvor administrasjonen ble bedt om å tilby grunneierne leieavtaler til kr 15,- per kvadratmeter, jf. sak 104/14 [Historisk møteplan, møter før august 2020 - Karmøy kommune \(karmoy.kommune.no\)](https://www.karmoy.kommune.no/arkiv/2020/08/14/historisk-moteplan-moter-for-august-2020). Beløpet på kr 15,- var basert på leie av selve stien. Da det heller ikke lyktes for kommunen å få i stand avtaler med alle grunneierne om leie av grunn, ble det i tråd med møte i formannskapet 10.11.2014 satt i gang reguleringsarbeid for å klargjøre for ekspropriasjon. Reguleringsplanen omfatter et vesentlig større areal enn selve stien, og behovet for erverv av grunn er vurdert ved vedtakelse av plan. Et eventuelt vedtak om ekspropriasjon vil måtte rettes mot alle eiendommene hvor det ikke er oppnådd frivillige avtaler om avståelse av grunn, også de som har akseptert leieavtaler med kommunen. Det er for øvrig ingen andre grunneiere som har gitt tilbakemelding på varsel om ekspropriasjon om at deres område fritt kan disponeres til turløype. Vedlagt følger korrespondanse med de enkelte grunneierne, jf. bilag 9-15.

Brev fra grunneier av gnr. 47, bnr. 309 – bilag 9

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 – bilag 10

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 – bilag 11

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 – bilag 12

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 45, bnr. 8 – bilag 13

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 44, bnr. 1,2,3 – bilag 14

E-post korrespondanse med grunneier av gnr. 46, bnr. 23 – bilag 15

Kommunen har etter varsel om ekspropriasjon inngått avtale om frivillig salg med grunneier av gnr. 44, bnr. 12. Kommunen er også i samtaler om frivillig salg med eier av gnr. 47, bnr. 319, og anser at forhandlinger også vil føre frem for denne eiendommen. Det er imidlertid ikke inngått noen formell avtale på det tidspunktet saken fremmes for kommunestyret, og eiendommen gnr. 47, bnr. 319 blir således en del av ekspropriasjonssaken.

Kommunen har ikke oppnådd enighet om avtaler om frivillig salg med alle grunneierne, og

administrasjonen ser seg derfor nødt til å fremme eksproprieringssak for å realisere reguleringsplanenes formål. Dette er for øvrig er i samsvar med formannskapetets vedtak 10.11.2014.

Rettslig grunnlag

Det følger av plan og bygningsloven § 16-2 at kommunestyret har anledning til å fatte vedtak om ekspropriasjon til gjennomføring av reguleringsplanen. Dette forutsetter at vedtaket er gjort innen 10 år etter at planen er kunngjort.

Videre må vilkårene etter ekspropriasjonsloven § 2 være oppfylt, jf. ekspropriasjonsloven § 30 nr. 24. Ekspropriasjonsloven § 2 stiller krav om at ekspropriasjon må være nødvendig, herunder at det kun kan iverksettes når tiltaket *«tvillaust er meir til gagn enn skade»*.

Vurdering

Saken gjelder ekspropriasjon av nødvendige arealer for å kunne etablere turløype på Almannamyra i samsvar med reguleringsplanen. Det følger av plan og bygningsloven § 16-2 at kommunestyret kan foreta ekspropriasjon til gjennomføring av en reguleringsplan når vilkårene for øvrig er oppfylt. Retten til å gjennomføre ekspropriasjon etter denne bestemmelsen bortfaller dersom det ikke er fattet vedtak om ekspropriasjon innen 10 år etter kunngjøring av reguleringsplanen. Den aktuelle planen er vedtatt i kommunestyret den 19.9 2016, og kunngjort etter dette tidspunktet. Grunnvilkårene etter plan og bygningsloven § 16-2 for å fatte vedtak om ekspropriasjon er følgelig oppfylt.

Etter ekspropriasjonsloven § 2 må det vurderes om ekspropriasjon er nødvendig, herunder at tiltaket *«tvillaust er meir til gagn enn skade»*.

Reguleringsplanen er vedtatt for å ivareta viktige samfunnsmessige interesser og behov, og planen fremstår samfunnsmessig som ønskelig. Selve interesseavveiningen om inngrepets nødvendighet er således vurdert allerede gjennom vedtakelse av reguleringsplanen. Planen er fra 2016. Da det har vist seg vanskelig å bli enige med alle grunneierne om avståelse av grunn, har planen frem til nå ikke latt seg realisere. Virkningene av planforslaget er fortsatt gjeldende, og det er følgelig ikke særskilt grunn for å vurdere interesseavveiningen på ny.

Det faktum at de fleste grunneierne er villig til å selge dersom de oppnår en høyere pris, og at flere har forholdt seg passive til forhåndsvarsel om ekspropriasjon, viser at det ikke foreligger noen tungtveiende grunner som tilsier at det ikke skal fattes vedtak om ekspropriasjon. Det vises i den forbindelse også til dagens bruk av de aktuelle arealer. Et ekspropriasjonsskjønn vil medføre at de berørte grunneierne vil oppnå riktig pris for den delen av eiendommen de må avstå. De vil tilsvarende få dekket sine utgifter til juridisk bistand, slik at alle deres rettigheter knyttet til en eventuell ekspropriasjon vil bli ivaretatt.

Grunneierne av gnr. 45, bnr. 8 har på kommunens tilbud av 11.2.2020, gitt tilbakemelding om at de ikke ønsker å selge. I merknader til varsel om ekspropriasjon påpekes det at de aktuelle grunneierne tidligere har gitt sitt samtykke til at kommunen fritt kan disponere deres område til turløype, og at de derav ikke ser behov for at det skal eksproprieres fra deres eiendom. Saken gjaldt da frivillige avtaler med grunneierne om bygging og vedlikehold av selve turveien. I det saken nå gjelder grunnerverv av et større areal, vil dette ikke være nok til å avlyse sak om ekspropriasjon mot denne eiendommen.

Under henvisning til ovennevnte vurderes det slik at det foreligger hjemmel for å fatte vedtak om ekspropriasjon, herunder at dette er nødvendig for å ivareta viktige samfunnsinteresser. Det vurderes slik at tiltaket *«tvillaust er meir til gagn enn skade»*.

Økonomiske konsekvenser

Gjennom et ekspropriasjonsskjønn vil det bli fastsatt en verdi for det arealet som søkes ekspropriert. I den grad skjønnet priser arealet ut over en pris som Karmøy kommune finner akseptabel, står kommunen fritt til ikke å gjennomføre ekspropriasjonen. De økonomiske konsekvensene av selve

ekspropriasjonsprosessen er følgelig begrenset.

Kommunedirektørens kommentarer

Grunnvilkårene for å fatte vedtak om ekspropriasjon er oppfylt, dette idet det gjelder ekspropriasjon i samsvar med reguleringsplan som er yngre enn 10 år.

Reguleringsplanen for området, som kommunestyret godkjente 19.9.2016, var en oppfølging av Kommunedelplan for idrett og kultur 2013-2016, samt en oppfølging av areal avsatt i gjeldende kommuneplan. I planprosessen med kommuneplanen ble det fra kommunens side lagt vekt på å innarbeide turveitraseen som forslag til kommuneplanen, slik at ulike interesser fikk muligheten til å bli hørt. Området er et svært viktig friluftsområde, og turløypa er videre inntatt som tiltak i Temaplan for idrett og fysisk aktivitet for årene 2021-2024. Turløype Almannamyra er forankret i vedtatte planer, og etablering av turløypa er følgelig en prioritert oppgave for Karmøy kommune.

Planområdet består av skog og utmark, og kommunen vurderer bruksverdien som lav. Basert på verdsettelsesprinsippene for LNF, samt forutsetningen for statlig støtte, ser kommunen seg nødt til å legge seg på kvadratmeterprisen i tråd med Miljødirektoratets føring. Kommunen anser imidlertid at denne prisen er lav i forhold til grunneiernes forventning. Gjennom et ekspropriasjonsskjønn vil grunneiernes interesser ivaretas ved at retten fastsetter eiendommene til riktig verdi, samt at utgifter til advokat blir dekket. Allmennhetens interesser ivaretas ved at friluftsområdet sikres. Ut fra dette vurderes at ekspropriasjon er nødvendig for å realisere reguleringsplanen, herunder også at tiltaket *«tvillaust er meir til gagn enn skade»*.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret fatter vedtak i tråd med vedtak som fremgår av side 1.

Vedlegg:

- Foto av området - Turløype Almannamyra - bilag 1
- Plankart - reguleringsplan 1020 - Turløype Almannamyra - bilag 2
- Planbestemmelser - reguleringsplan 1020 - Turløype Almannamyra bilag 3
- Planbeskrivelse - reguleringsplan 1020 - Turløype Almannamyra - bilag 4
- Søknad om statlig støtte til sikring av friluftsområder - bilag 5
- Tilsagn om statlig medvirkning til sikring av friluftsområder - bilag 6
- Tilbudsbrev 11.2.2020 - bilag 7
- Forhåndsvarsel om ekspropriasjon 9.12.2022.- bilag 8
- Brev fra grunneier av gnr. 47, bnr. 309 - bilag 9
- E-post korresponadanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 - bilag 10
- E-post korresponadanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 - bilag 11
- E-post korresponadanse med grunneier av gnr. 47, bnr. 309 - bilag 12
- E-post korresponadanse med grunneier av gnr. 45, bnr. 8 - bilag 13
- E-post korresponadanse med grunneier av gnr. 44, bnr. 1,2,3 - bilag 14
- E-post koospondanse med grunneier av gnr. 46, bnr. 23 - bilag 15

Saksbehandler: Kristian Endresen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
081/23	Formannskapet	12.06.2023
060/23	Kommunestyret	19.06.2023

Prosjektkonkurranse Eide Skole

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret gir administrasjonen anledning til å benytte prosjektkonkurranse ved salg av Eide Skole med tilhørende anlegg og eiendom.

Saksutredning

Sammendrag

Skolefunksjonen på Eide skole ble nedlagt da nye Stangaland skole ble tatt i bruk i 2022. Den gjenværende bebyggelsen med tilhørende tomteareal utgjør en stor ressurs for ny arealbruk, men det er behov for en helhetlig plan for utvikling av eiendommene. Eide skole er en unik mulighet til å utforske en ny modell for utvikling og transformasjon av kommunale bygg og eiendommer, hvor kommunen bruker prosjektkonkurranse ved eiendomssalg som et verktøy for å oppnå vedtatte målsettinger.

Saks- og faktaopplysninger

Det er utarbeidet et notat som beskriver hvordan prosjektkonkurranse er tenkt benyttet i utvikling og transformasjon av Eide skole-området. Notat er vedlagt saken.

Vurdering

En vanlig fremgangsmåte for avhending av kommunale bygninger og eiendommer å selge til høystbydende. Dette gir en liten grad av styring i den videre utviklingen av eiendommen, begrenset til ordinær plan- og byggesaksbehandling.

Kommuner som Stavanger, Sandnes og Sola har derfor utforsket og brukt prosjektkonkurranser ved eiendomssalg som verktøy for å kunne påvirke eiendomsutvikling i en større grad. Sandnes har for eksempel gjennom Sandnes Tomteselskap og «Sandnes-modellen» utviklet eiendommer med mål om å sikre rimelige boliger for førstegangsetablerere. Sola har fulgt en lignende modell. Stavanger kommune har brukt prosjektkonkurranse i prosjektet Vålandstunet seniorboliger for å utvikle attraktive boligområder med nyskapende løsninger for aldersvennlige boliger og uteområder. Kommunene har i disse prosjektene oppnådd resultater som hadde vært vanskelig å oppnå ved tradisjonelt salg av eiendom til høystbydende, og ordinære plan- og byggesaksprosesser.

Dette viser at prosjektkonkurranse kan bli et svært nyttig verktøy for kommunen i arbeidet med å utvikle kommunale bygninger og eiendommer i en strategisk begrunnet retning som underbygger kommunens vedtatte visjon, satsingsområder og målsettinger. Eide skole kan være en viktig brikke i utviklingen av Kopervik, siden skoleområdet og bygningsmassen er stor, og plasseringen er sentral og

attraktiv. Det gir et godt utgangspunkt for å lage et attraktivt boligområde i nærheten av sentrum, hvor man i kraft av bruken av prosjektkonkurranse ved salg kan gi prosjektet kvaliteter som ellers vanskelig kan oppnås.

Kommunen kan i prosjektkonkurransen vektlegge ett eller flere satsingsområder. For eksempel kan det vektlegges at boliger skal være rimelige for førstegangsetablerere, at boliger skal være aldersvennlige, inkludering eller at det skal tilrettelegges for småbarnsfamilier. Prosjektkonkurranse som verktøy gir flere muligheter, og kriteriene som stilles kan tilpasses det enkelte prosjekt. Det anbefales at prosjektkonkurranse velges som konsept for utvikling og salg av Eide skole, for å høste erfaringer fra bruk av en modell som kan være et viktig verktøy for kommunen.

Gitt positivt vedtak vil administrasjonen utarbeide konkurransegrunnlag, med en detaljert beskrivelse av planlagt prosess for prosjektkonkurranse og salg, som legges frem til politisk behandling før videre gjennomføring av prosjektkonkurranse og salg.

Kommunedirektørens konklusjon

Det anbefales at prosjektkonkurranse brukes som modell for salg og utvikling av Eide skole.

Vedlegg:

Eide Skole_Notat prosjektkonkurranse

Saksbehandler: Eva Biringer**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
065/23	Formannskapet	05.06.2023
082/23	Formannskapet	12.06.2023

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 5 Den store forskjellen - Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

1. Kommunedirektøren vedtek høyringssvar på NOU 2023:5 «Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse», slik det går fram av saksutgreiinga. Karmøy kommune sender høyringssvaret til Helse- og omsorgsdepartementet før fristen den 8. juli 2023.

Saksutgreiing

Samandrag

Karmøy kommune sitt høyringssvar gjeld Kvinnehelseutvalgets NOU 2023: 5 «Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse». Kvinnehelseutvalet vart oppnemnd i 2021 med mandat om å utarbeide oversikt over kvinner si helse og kjønnsforskjellar i helse i Noreg. NOU-en kjem til å vere eit viktig grunnlag i Helse- og omsorgsdepartementet (HoD) sitt komande arbeid med eigen strategi for kvinnehelse.

Kvinnehelseutvalet har i NOU-en sett på risiko og forekomst av sjukdom hos kvinner, og deira behov for og bruk av helse- og omsorgstenester. Utvalet har også undersøkt korleis kjønnsforskjellane og kjønnsperspektivet blir handtert i arbeidet med folkehelse, i helse- og omsorgstenestene og i forskning og utdanning.

Utvalet peiker på fire område som særskilt vil kreve oppfølging:

Kvinner si helse har låg status

Mangelfull samordning gir dårlegare helsetenester

Ei sviktande kunnskapsbru er hinder for at kunnskap når fram til tenestene

Kvinner sine stemmer får for lite gjennomslag

Formannskapet vedtok (sak 74/23) at det skulle utarbeidast høyringssvar. Karmøy kommune er høyringsinstans og legg i høyringssvaret (vedlagt) vekt på prioriterte område som er svært relevante for kommunen.

Bakgrunn for saka

Trass i fleire generasjonar med likestillingsarbeid eksisterer det fortsatt ulikskapar mellom kvinner og menn i Noreg, til dømes når det gjeld inntekt, sosial status og behov for helsetenester. Når det gjeld sjukdom og helse, peikar NOU 2023: 5 «Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse» mellom anna på at det fortsatt er stigmatisering knytt til sjukdommar og helsetilstandar som i særleg grad rammar kvinner. Trass i at prioriteringane i helsetenesta vert gjort ut frå regelverk, meiner utvalet at ein bør vere medviten på korleis sjukdommar sin status påverkar helse- og omsorgstilbodet, og at kvinner systematisk kan vere utsett for å få mindre tilpassa og dårlegare helsetenester enn menn.

Kjønnsforskjellar når det gjeld sjukdommar

Gjennom genetiske, epigenetiske og hormonelle mekanismar spelar kjønn stor rolle i biologien vår. Desse forskjellane er viktige i eit helseperspektiv, og påverkar risiko for, og opplevinga av, sjukdom. Kvinner og menn har ulik biologisk sårbarhet for å utvikle sjukdom i ulike fasar av livet. Dermed har kvinner andre sjukdomsmønster og anna behov for helsetenester enn menn.

Angst, depresjon og kroniske smertetilstandar er hyppigare hos kvinner enn hos menn. Tilstandar og plager i muskel- og skjelettsystemet er blant dei viktigaste årsakene til redusert helse, nedsett livskvalitet og sjukefråvere i Noreg. Om lag 30 prosent av kvinner har slike langvarige plager.

Yngre kvinner er utsett for kropps- og prestasjonspress via sosiale medier og kan lett utvikle spiseforstyrningar. Eldre kvinner er spesielt utsette for beinskjørhet, hoftebrudd og fleire kvinner enn menn lever med demens. Ny kunnskap om kvinnehjartet har vist at forløpet for ein kvinneleg hjartepasient er ulikt forløpet for ein mannleg pasient, og at kvinner treng tilpassa oppfølging og retningslinjer for behandling.

Det er for lite kunnskap om kjønnsforskjellar blant helsepersonell. Retningslinjer for diagnostikk og behandling har ofte ikkje kjønnsperspektiv. Manglande kunnskap om kvinnehelse kan for eksempel vere grunnen til at det tar gjennomsnittleg fem år fra symptomdebut til diagnose av endometriose, som er ein sjukdom som gir kvinner redusert livskvalitet og sjukefråvere grunna tilbakevendande smerter i mage og underliv.

Kunnskap, kvalitetsarbeid og forskning

Kvinnehelseutvalet påpeika i NOU-en at «kunnskapsbrua» ikkje er intakt. Det vil sei at overføring av kunnskap frå forskning, registerstudier og andre kunnskapskjelder til utdanning, praksisfelt og folkeopplysning ikkje er tilstrekkeleg. Utvalet fann mellom anna at kjønn si betydning når det gjeld helse og sjukdom ikkje blir lagt inn i faglege retningslinjer og andre verktøy som skal bidra til at tenestane får god kvalitet. For fleire sjukdommar som hovudsakleg rammar kvinner, finst det ikkje retningslinjer i det heile. Det er såleis behov for betra kunnskapsgrunnlag og retningslinjer som avspeglar kvinner sitt behov.

Samhandling og kvinnesjukdommar

Når det gjeld helse- og omsorgstenestene, er det store utfordringar innan samordning. Desse utfordringane får konsekvensar for kvinner si helse. Kvinner har oftare enn menn fleire sjukdommar samtidig, annleis sjukdomsbilete og hyppigare medisinsk uforklarte lidningar (MUPS). Dette gjer at kvinner ofte har behov for tverrfagleg samarbeid og samordning mellom ulike tenesteleverandørar. Dette krev gode rutinar for samarbeid, både i kommune- og spesialisthelsetenesta, og mellom dei to tenestenivåa og eventuelle private aktørar.

Sårbare grupper og sosial ulikskap

Trass i fleire generasjonar med likestillingsarbeid, eksisterer det fortsatt ulikskapar mellom kvinner og menn i Noreg når det gjeld inntekt og sosial status. Vidare understreker NOU-en at det på tvers av livsfasane finst vedvarande sosiale forskjellar i helse blant jenter og kvinner i Noreg, mellom anna grunna faktorar som inntekt, utdanning og minoritetsbakgrunn.

For å sikre eit reelt løft for kvinnehelse i åra som kjem, føreslår difor utvalet tiltak som samla har mål om å bygge opp ein forvaltningsstruktur som plasserer ansvaret for kvinnehelse og kjønnsperspektiv i helse på sentralt myndighetsnivå.

Foreslåtte tiltak

Utvalet fremjer ei rekke tiltak som samla vil sikre systematisk og samordna innsats for kvinner si helse i Noreg.

Kvinnehelseutvalet føreslår tiltak innan følgjande områder:

1.3.2 Auke statusen for kvinner si helse (tiltak 1-9)

1.3.3 Sikre samordning som fungerer (tiltak 10-23)

1.3.4 Styrke kunnskapsbrua, det vil seie overføring av kunnskap frå forskning, registerstudier m.m. til utdanning, praksisfeltet og folkeopplysning (tiltak 14-16)

1.3.5 Lytte til kvinner sine stemmer (tiltak 24-27)

1.3.6 Eit løft for kvinner si helse i livsfaseperspektiv -barn, ungdom og unge kvinner, kvinner i

etableringsfasen, kvinner midt i livet, eldre kvinner (tiltak 28-60)

1.3.7 Samiske kvinner si helse og samisk helse i kjønnsperspektiv (tiltak 61-75)

Tiltaka utvalet anbefalar har som mål å bidra til at kvinnehelse går frå å vere eit særleg omsyn, til å bli ein integrert del av helse- og omsorgspolitikken, kunnskapsproduksjonen og helse- og omsorgstenestane. Fleire av tiltaka utvalet føreslår er difor retta mot å endre grunnleggande struktur og prioriteringar innan dagens helse- og omsorgssektor. Utvalet meiner at myndighetene må setje av tilsterkkeleg midlar til å sikre ei heilskapleg og systematisk tilnærming, framfor fragmenterte enkelttiltak og symbolpolitikk. Utvalet føreslår at myndighetene set av ein milliard kroner for å styrke kvinner si helse og kjønnsperspektiv i helse. Utvalet anbefalar at alle tiltaka vert følgde opp i regjeringa sin komande strategi for kvinnehelse.

Kommunedirektøren sin konklusjon

Kommunedirektøren meiner at å sikre ei god kommunal helseteneste i framtida er sentralt for å kunne ivareta kvinner si helse. For å få til dette, bør det kome sterke statlege føringar som forenklar og styrker rekrutteringsarbeidet for kommunane, og tiltak som sikrar kontinuitet og stabilitet i tenestane. Dessutan meiner kommunedirektøren at tiltaka som er framheva i vedlagte høyringssvar bør prioriterast i det komande arbeidet med strategi for betre kvinnehelse. Det bør setjast av tilsterkkeleg med ressursar til dei foreslåtte tiltaka på nasjonalt nivå

Kommunedirektøren anbefaler at høyringssvaret vert sendt til HoD innan fristen 8. juni 2023.

Vedlegg:

NOU2023 Kvinnehelse_høyringssvar

NOU_nr5_2023_Kvinnehelse_frist210523

Saksbehandler: Cathrine Ellingsen**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
083/23	Formannskapet	12.06.2023
	Kommunestyret	

Månedlig fakturering av kommunale gebyrer

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar å tilby abonnentene fleksibel/månedlig fakturering med virkning fra oktober 2023. Det vil bli tilbudt følgende terminintervaller: 1 termin, 4 terminer eller 12 terminer.
2. Oppstarts- og driftsutgifter for 2023, anslått til 219 000 kroner, dekkes av midler avsatt i budsjettet til digitaliseringsformål.
3. Årlige lisenskostnader, anslått til 404 000 kroner, innarbeides i kommunedirektørens forslag til budsjett og handlingsprogram 2024-2027.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Det ble i formannskapet 21.02.2022 vedtatt å oversende følgende forslag fra Hansen (SV) til administrasjonen:

«Karmøy kommune ønsker å utrede muligheten for, i likhet med mange andre kommuner, å tilby månedlig fakturering av kommunale gebyrer til sine innbyggere.»

Det ble vist til at det er krevende for enkelte innbyggere med kvartalsvis betaling av kommunale avgifter.

Saks- og faktaopplysninger

Fram til år 2015 distribuerte Karmøy kommune faktura for kommunale avgifter to ganger i året (to terminer). Det ble utvidet til fire terminer fra og med 2016. Siden har terminintervallet vært uendret.

Med blant annet høy prisvekst, økte renter og dyrere strøm- og drivstoffpriser har ført til en mer krevende økonomisk situasjon for innbyggerne. Karmøy kommune får ofte henvendelser fra kunder som trenger betalingsutsettelse på grunn av betalingsvansker, og stadig flere etterspør muligheten for å betale kommunale gebyrer over 12 terminer i stedet for 4 terminer. Det er ikke registrert noen merkbar endring i restansene i 2023.

Fleksibel fakturering bidrar til større valgmuligheter og bedre service for kommunens abonnenter. Innbyggerne vil i fremtiden kunne bruke digitale innsynsløsninger hvor de selv kan administrere

faktureringsintervall enklere.

Økonomiske konsekvenser

For at Karmøy kommune skal kunne tilby tolv terminer i året, vil det gi kreve økte kostnader til lisenser, distribusjon og drift. På helårsbasis utgjør dette følgende:

- Økte lisenskostnader utgjør 224 000 kroner per år i nødvendige lisenser og integrasjoner for å gjøre det mulig å endre intervall på fakturering.
- Kommunen betaler for distribusjon av faktura, dette gjelder også elektronisk forsendelse. Dersom alle abonnentene går over til månedlig fakturering, er kostnaden ved dette anslått til 398 000 kroner. Kvartalsvis fakturering vil fortsatt være standardvalget, og det er usikkert hvor mange som vil velge å gå over til månedlig. Det er innhentet erfaringer fra andre kommuner. En stor kommune i sørfylket har 10 prosent valgt å gå over til månedlig fakturering, men ser samtidig en økende trend for dette. Dersom det legges til grunn at ca 20 prosent velger dette i Karmøy over tid, så vil den årlige merkostnaden bli på ca 80 000 kroner.
- Månedlig fakturering vil også medføre økt ressursbruk på kommunens avgiftskontor, anslått til ca 100 000 kroner.

Dette gir totale merkostnader på anslagsvis 404 000 kroner, som vil innarbeides i budsjett- og handlingsprogram 2024-2027. Reelle kostnader vil avhenge av hvor mange endrer faktureringsintervall. Kommunale avgifter utgjør en stor del av kommunens fakturaer, og deler av disse kostnadene vil derfor bli dekket av kommunale gebyrer. Det anslås at 60 prosent vil bli belastet vann, avløp og renovasjon. Dette vil gi økte kostnader og isolert sett gi økte kommunale avgifter. De øvrige kostnadene belastes 15 prosent på tjenestoområde forvaltning og 25 prosent på tjenestoområde administrasjon. Dette vil gi økte kostnader i driftsbudsjettet.

Tilbud om 12 terminer kan føre til flere kundehenvendelser med spørsmål rundt innholdet av faktura. Kunden vil imidlertid få mulighet til å endre forfall og finne spesifisering av faktura under Min side på kommunens nettsted..

Det foreslås å innføre tilbud om månedlig fakturering med virkning fra og med oktober 2023. For 2023 vil det påløpe 136 000 kroner i oppstartsutgifter, samt anslagsvis 83 000 kroner i lisens- og distribusjonskostnader. For 2023 dekkes dette av digitaliseringsmidler som ble vedtatt i KST sak 134/22.

Gevinstrealisering

Tilgang til månedlig fakturering vil gjøre det enklere for innbyggerne å fordele kostnadene og oppnå lavere terminbeløp enn ved kvartalsvis fakturering. Det er mulig å se for seg at dette kan gi mindre restanser.

Erfaring med tilbud om hyppigere terminintervall fra andre kommuner er utelukkende positive. De opplever imidlertid ikke store endringer i antall utestående krav, da en del av kundemassen fortsatt vil slite med betalingsevne/vilje. Karmøy kommune har per i dag ca. 5,5 prosent utestående krav etter ordinær forfall, og det forventes at denne vil reduseres noe ved hyppigere terminer. Den mest positive siden ved endringen er mer tilfredse innbyggere.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren mener kommunen bør tilby innbyggerne månedlig faktura av kommunale gebyrer. Dette vil særlig hjelpe de som har en økonomisk anstrengt situasjon. Samtidig vil dette isolert sett gi økte kostnader på innenfor kommunale avgifter. Økt fleksibilitet på faktureringsintervall vil dermed også bidra til noe høyere kostnader totalt sett for abonnentene. Andre kostnader må dekkes over kommunekassen og vil dermed kunne fortrenge handlingsrom til

andre prioriterte områder.

Samtidig er det slik at både offentlige og private aktører i økt grad tilbyr månedlig fakturering som en service til den enkelte. Kommunedirektøren anbefaler derfor etter en samlet vurdering å innføre fleksibel fakturering.

Saksbehandler: David Kynbråten Vea**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
084/23	Formannskapet	12.06.2023
070/23	Kommunestyret	19.06.2023

Biogass fyllestasjon - Økning av bevilget ramme

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Budsjett for å realisere biogass fyllestasjon på Bygnes økes i henhold til oppdatert kalkyle. Total netto budsjettøkning er på 4 389 000 kroner og brutto budsjettøkning er på 12 407 000 kroner. Forskjellen mellom brutto og netto budsjettøkning er her knyttet til beregnet refusjonskrav og kostnadsfordeling mot nærliggende tomter.
2. Økt budsjetttramme finansieres ved økt bruk av ubundet investeringsfond og refusjon fra andre. Økt budsjett fordeles på to prosjekt; P800 Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon og nytt prosjekt «Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes».
3. Budsjetttrammen for P800 Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon økes med netto 238 000 kroner/brutto økes budsjetttrammen med 12 407 000 kroner. Ny budsjetttramme for prosjektet blir da netto 6 438 000 kroner, brutto 18 607 000 kroner.

I bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A) gjøres følgende endringer i 2023:

Investeringer i varige driftsmidler økes med 12 407 000 kroner.

Tilskudd fra andre økes med 12 169 000 kroner.

Bruk av ubundet investeringsfond økes med 238 000 kroner.

I bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B) gjøres følgende endringer i 2023:

Budsjett for P800 Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon økes med 12 407 000 kroner.

4. Budsjetttrammen for «Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes» settes til 11 716 000 kroner. For 2023 budsjetteres det med 4 151 000 kroner for tomtens andel av

refusjonskrav i forbindelse med opparbeidelse av infrastruktur inn til tomt. Resterende budsjett og salgsinntekt innarbeides i investeringsbudsjett 2024-2033.

I bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd (2A) gjøres følgende endringer i 2023:

Investeringer i varige driftsmidler økes med 4 151 000 kroner.

Bruk av ubundet investeringsfond økes med 4 151 000 kroner.

I bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd (2B) gjøres følgende endringer i 2023:

Budsjett for «Opparbeidelse av næringstomt på Bygnes» økes med 4 151 000 kroner.

Sammendrag

Saken gjelder opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon til kommunens renovasjonsbiler på ervervet industritomt (IND3) på Bygnes. Dette innebærer opparbeidelse av adkomstvei og teknisk infrastruktur, samt opparbeidelse av selve tomten til fyllestasjonen. Hele tomten er på 10,5 mål, mens avsatt areal som skal opparbeides til fyllestasjonen er på 2,5 mål. Stasjonen vil også bli tilgjengelig for andre aktører som ønsker å kjøre klimanøytralt på biogass.

Prosjektet skal opparbeide adkomstvei og teknisk infrastruktur frem til den aktuelle tomten til fyllestasjon og til to andre nærliggende industritomter. En av disse tomtene er eid av Karmøy Winch AS. Den andre tomten er ervervet av kommunen til fremtidige Kopervik renseanlegg, som skal stå ferdig i 2026/2027. Opparbeidelse av adkomstvei og teknisk infrastruktur frem til tomtene utløser rekkefølgekrav mot de to nærliggende tomtene. I tillegg skal fremtidige Kopervik renseanlegg bekoste deler av oppgradering av trafo og legging av pumpeledning til renseanlegget. Det er i vedtatt budsjett til Kopervik renseanlegg allerede tatt høyde for denne kostnaden. Det er dialog mellom kommunen og Karmøy Winch AS i forhold til refusjonskravet, men ikke enighet.

Vedtatt budsjett dekker utgiftene knyttet til erverv av tomt og opparbeidelse av selve tomten avsatt til biogass fyllestasjon. Det som det ikke er tatt høyde for i budsjettet er i hovedsak etablering av tilkomstvei med tilhørende teknisk infrastruktur, rekkefølgekrav og overvannshåndtering med tilhørende fordrøyningsmagasin.

Det er heller ikke tatt stilling til bruk av resterende areal på industritomt IND3. Resterende areal av tomten som er ervervet til fyllestasjon for biogass, men som ikke skal benyttet er på 8 mål. Det anbefales at dette fraskilles, opparbeides og selges til markedspris. Forventet salgsinntekt for resterende areal av industritomt IND3 er på mellom 12-16 mill. kroner basert på salgspris 1500-2000kr/m². P800 ivaretar vei og teknisk infrastruktur til resterende IND3. Det som gjenstår før arealet kan selges er masseutskiftning inne på selve tomten.

Det er helt avgjørende for renovasjonen at den nye fyllestasjonen realiseres så fort som mulig, senest innen mai 2024.

For å realisere fyllestasjonen må budsjettet økes med netto 4,4 mill. kroner, brutto 12,4 mill. kroner. Forskjellen mellom brutto og netto budsjettøkning er her knyttet til beregnet refusjonskrav og kostnadsfordeling mot nærliggende tomter. Opparbeidelsen vil gi en verdiøkning og dekkes inn med senere forventet salgsinntekt på 12-16 mill. kroner når resterende IND3 selges som næringsareal.

Bakgrunn for saken

Kommunen har gått til innkjøp av fem nye renovasjonsbiler samt en skapbil med biogass som drivstoffkilde. Bilene finansieres på et eget investeringsprosjekt, Renovasjonsbiler og tilbringerbil.

For å kunne drifte disse bilene skal det etableres en fyllestasjon for biogass. Denne er besluttet lokalisert på Bygnes. Det er vedtatt et eget investeringsprosjekt som består av kjøp av tomt (IND3) til biogass fyllestasjon og opparbeidelse av denne tomten til fyllestasjon for biogass. Næringstomten (IND3) ble ervervet i 2022 til 2,7 mill. kroner, inkludert omkostninger. Tomten som er ervervet er på 10,5 mål, mens det som gjelder fyllestasjonen, og skal opparbeides i dette prosjektet, er kun på 2,5 mål. Resterende næringsareal kan videre fradeles, opparbeides og selges til markedspris om ønskelig.

Fyllestasjonen skal bruke samme adkomstvei som planlagte Kopervik renseanlegg, som er et eget investeringsprosjekt, Kopervik renseanlegg. Det er derfor nødvendig å prosjektere hele adkomstveien inkludert overvannshåndtering før stasjonen kan brukes. Omfanget i prosjektet har økt i forhold til det som ligger til grunn for vedtatt budsjett. Dette gjelder blant annet nevnte forhold knyttet til prosjektering, samt adkomstvei og teknisk infrastruktur frem til tomt. Opparbeidelse av infrastruktur frem til tomt utløser refusjonskrav mot nærliggende næringstomter, tomt til Kopervik renseanlegg og privat næringstomt.

Forprosjektet knyttet til adkomstvei og opparbeidelse av tomt til fyllestasjon for biogass er ferdigstilt og oppdaterte kalkyler tilsier at det er behov for å øke budsjетtrammen for at prosjektet skal kunne realiseres.

Sak om alternativ til elektriske renovasjonsbiler ble behandlet og vedtatt i kommunestyret 15. november 2021.

KST- 116/21 Vedtak:

1. Rådmannen gis mandat til kjøp av renovasjonsbiler med biogass som drivstoffkilde istedenfor elektrisk. Innvilget budsjетtramme for P715- Elektriske renovasjonsbiler, tilbringerbil og ladestasjoner reduseres fra netto 19,2 mill. kroner til 15,53 mill. kroner. Prosjektnavn endres til «Nye renovasjonsbiler». Budsjett for P715- Nye renovasjonsbiler blir endret i forbindelse med rullering av investeringsbudsjett for perioden 2022-2031.

2. Rådmannen gis fullmakt til å beslutte endelig driftsmodell for fyllestasjon.

3. Rådmannen gis fullmakt til å opparbeide tomt og oppgradere strøm på totalt 3,6 mill. kroner. Oppgradering av strøm utgjør en brutto investeringsutgift på 0,7 mill. kroner. Rådmannen legger til grunn at andre interessenter bidrar med finansiering på 0,4 mill. kroner til oppgradering av strøm. Økt investeringsbehov innarbeides i forbindelse med rullering av investeringsbudsjett for perioden 2022-2031.

Prosjektet ble videre innarbeidet i budsjett 2022, med planlagt ferdigstilling innen utgangen av 2022. Fremdriften i fyllestasjonsprosjektet er forsinket i forhold til opprinnelig plan. Dette skyldes i hovedsak kapasitetsutfordringer internt i kommunen. Prosjekteringen har i tillegg tatt lengre tid enn estimert grunnet utfordringer knyttet til overvannshåndtering på tomten. Renovasjonen har derfor måttet finne en alternativ, midlertidig løsning for fylling av gass på renovasjonsbilene når disse blir levert i september 2023. Kommunen har i samarbeid med Gasnor løst dette ved å bekoste etablering av et fyllpunkt utenfor gjerdet til Gasnor's anlegg på Snurrevarden. Bilene får da fylt naturgass i stedet for biogass. Løsningen etableres uten kompressor for å holde kostnadene nede. Det betyr at bilene kun får fylt med trykket som er i Statpipe-ledningen, og får dermed kun ca. halv tank/rekkevidde. Løsningen sikrer at bilene kan tas i bruk før fyllestasjonen på Bygnes er klar, men det er likevel viktig å få stasjonen på Bygnes ferdig så raskt som mulig. Med halv rekkevidde øker tidsbruk og driftskostnader, og bilene kjører ikke klimanøytralt før den nye stasjonen åpnes.

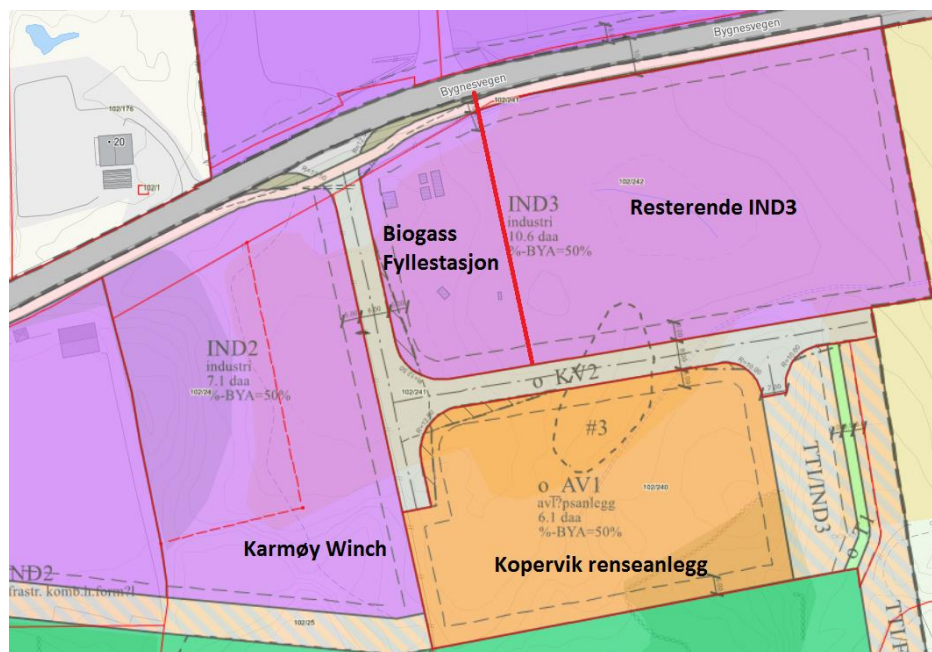
Saks- og faktaopplysninger

Konseptvalget ble forankret da kommunestyret vedtok å gå for biogassdrevne renovasjonsbiler. Videre prosjektering gjelder derfor adkomstvei og infrastruktur, opparbeidelse av tomt, overvannshåndtering, og oppgradering av trafo til biogass fyllestasjon.

Premisser for prosjektet

- Kjøp av næringstomt (IND3) på Bygnes – 10,5 mål (ervert i 2022)
- Prosjektering og opparbeidelse av adkomstvei, innkjørsler og teknisk infrastruktur frem til tomt.
- Opparbeidelse av 2,5 mål av tomten til biogass fyllestasjon.
- Oppgradering av trafostasjon.
- Fyllestasjonen vil først tas i bruk av kommunens renovasjonsbiler, men vil også være tilgjengelig for andre aktører som gjør avtale om biogass med Gasnor.
- Gasnor bekoster driftsteknisk utstyr, samt betongdekket.
- Gasnor betaler tomteleie til kommunen. Denne faktureres videre til brukerne av stasjonen som del av et terminalgebyr som dekker driftskostnader. I første omgang vil denne dekkes av renovasjonsbilene, men når antall biler øker med flere brukere og gassforbruket når et definert nivå, vil terminalgebyret fordeles mellom alle brukere av stasjonen i henhold til faktisk forbruk i løpet av året.

Ervervet industritomt (IND3) til fyllestasjonen ligger like ved gassrøret og grenser til tomt hvor Kopervik renseanlegg skal bygges. Det er kun 2,5 mål av totalt 10,5 mål som nå skal opparbeides i forbindelse med fyllestasjon.

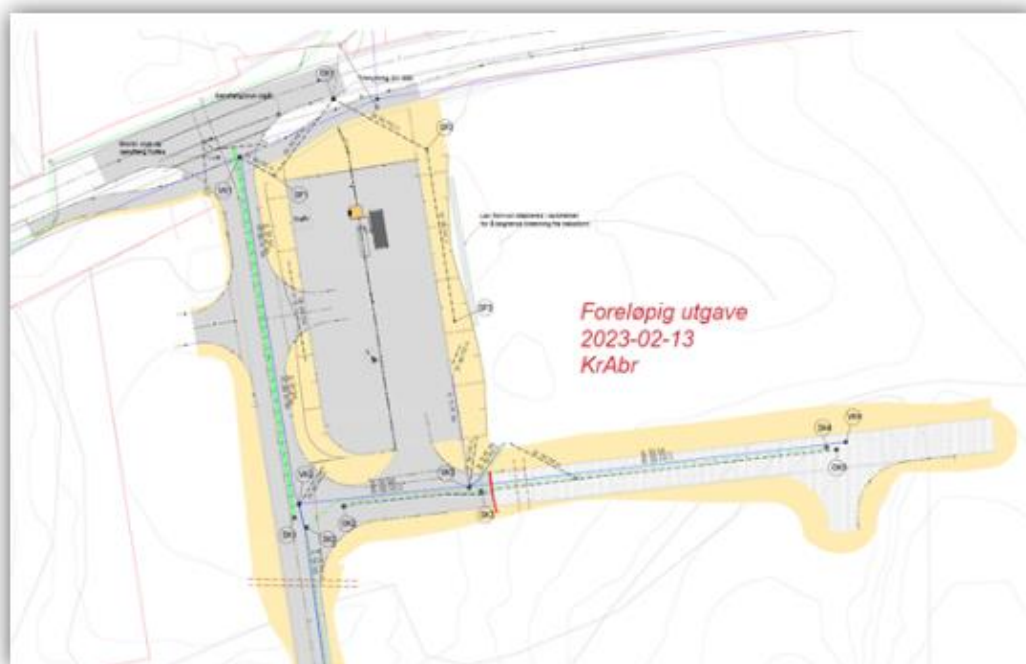

Omfang knyttet til opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon, beskrevet i kommunestyresak-116/21 «Sak om alternativ til elektriske renovasjonsbiler», gjelder grovplanering og opparbeidelse av areal avsatt til fyllestasjonen. I tillegg ligger det til grunn oppgradering av trafo for å dekke fyllestasjonen sitt behov for 400v strøm. Dette omfanget, som også ligger til grunn for vedtatt budsjettet, viser seg å være en forenkling av det som må inngå i prosjektet. Adkomstvei og teknisk infrastruktur må opparbeides i henhold til gjeldende reguleringsbestemmelser. Dette innebærer at

adkomstvei, teknisk infrastruktur og avkjørsler må ivaretas i prosjektet. Siden fyllestasjonen skal ha samme adkomstvei, KV2, som Kopervik renseanlegg er det i planbestemmelsene stilt krav til at hele veien inn til renseanlegget prosjekteres og byggesøkes før igangsettelse. Prosjektet har fått delvis dispensasjon fra kravet i planbestemmelsene og vegen skal bare opparbeides så langt omsøkt tiltak krever, dette fremkommer av figur 2. Det vil si at hele veien inn til renseanlegget prosjekteres som en del av dette prosjektet, men at veien øst for innkjørsel til biogass fyllestasjon kun masseutskiftes og bygges opp med stein og bærelag. Belysning, VA, elektro, asfaltering og kummer blir etablert når renseanleggprosjektet kommer til utførelse. Prosjektet har også fått dispensasjon for opparbeidelse av turveg T1, se figur 1 ut i høyre side ved TTI/IND3. Turveg T1 opparbeides i forbindelse med utbygging av Kopervik renseanlegg.

Prosjektering av infrastruktur gjelder frem til renseanlegget. Prosjektering består nå av adkomstvei og teknisk infrastruktur, opparbeidelse og asfaltering av tomt, belysning av område og vei, overvannshåndtering, m.m. Det foreligger også rekkefølgekrav som utløses av prosjektet. Kostnadene for rekkekravene er innarbeidet i kostnadsestimatet presentert i tabell 1.

Bildet under viser grensesnittet (markert med rød strek) over hva som kommer til utførelse i forbindelse med fyllestasjonen (til venstre for rød strek). Resterende kommer til utførelse når renseanlegget etableres (til høyre for rød strek).

Figur 2: Veien til høyre for den røde streken skal kun masseutskiftes og bygges opp med stein og bærelag. Belysning, VA, elektro og kummer blir etablert når renseanlegg prosjektet kommer til utførelse.

Kostnadskalkyle

Avsatt budsjett til opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon er på 3,6 mill. kroner. Estimaten som ligger til grunn for budsjettet ble utarbeidet i 2021 og gjelder grovplanering og opparbeidelse av areal på 2,5 mål, og deler av oppgradering av trafo. Gasnor vil bekoste gassrør og betongdekket til det tekniske fylleutstyret. Omfanget i prosjektet er økt i forhold til det som ligger til grunn for budsjettet.

Elementer i prosjektet som ikke var en del av opprinnelig estimat:

- Etablering av tilkomstvei med tilhørende teknisk infrastruktur (VA)
- Asfaltering av vei
- Overvannshåndtering for vei og tomt inklusiv fordrøyningsmagasin

- Belysning for veiareal
- Rekkefølgekrav
- Refusjonskrav knyttet til resterende areal på tomten (IND3)
- Prosjektering frem til Kopervik renseanlegg

Forprosjektet har ivare tatt prosjektering i henhold til reguleringsplan og prosjektert adkomstveien inkludert overvannshåndtering helt frem til det fremtidige Kopervik renseanlegg. Kostnadene knyttet til tilkomstvei med teknisk infrastruktur (VA) skal fordeles mellom de tre berørte tomtene, basert på areal. Dette er tomt til biogass fyllestasjon (IND3), tomt til fremtidig renseanlegg (AV1) og tilliggende privat næringstomt (IND2). I tillegg skal det fremtidige renseanlegget bekoste sin andel av oppgradering av trafo og legging av pumpeledning til renseanlegget. Disse kostnadene, utover refusjonskrav, omtales videre som «spesielle» kostnader. Det er i vedtatt budsjett til Kopervik renseanlegg allerede tatt høyde for refusjonskrav og spesielle kostnader. Det er dialog mellom kommunen og Karmøy Winch AS i forhold til refusjonskrav.

Oppdatert kostnadsoverslag for prosjektet slik det foreligger nå er på **15,9 mill. kroner**. Den delen av prosjektet som gjelder tilkomstvei med teknisk infrastruktur (VA) er beregnet til **12,1 mill. kroner** og kan fordeles mellom de tre berørte tomtene i form av refusjonskrav. *Etter Plan og bygningsloven § 18-3 første ledd, kan den som vil legge, omlegge, fornye eller utvide godkjent offentlig vei eller godkjent offentlig hovedledning for vann og avløpsvann kreve sine utlegg refundert fra øvrige eiendommer som nyter godt av opparbeidelsen.*

Forslag til refusjonskrav må aksepteres av de berørte parter før igangsettelse. Eventuelt må kommunen som forvaltningsorgan fatte et vedtak om refusjonskrav.

Kostnadene for prosjektet foreslås fordelt som vist i tabellen under. Utgiftene knyttet til IND3 er delt i to for å vise hva som gjelder de ulike delene av tomten. Det er ikke avsatt budsjettmidler til refusjonskrav for «Resterende næringsareal (IND3)». Beløpet er splittet her for å belyse en eventuell kostnadsfordeling dersom det vedtas å opprette et eget prosjekt for fradeling og opparbeidelse av resterende næringsareal (IND3).

Tabell 1, anslått kostnadsfordeling hele prosjektet (hele kroner)

Aktør/tomt	Estimert kostnad	Kommentar
Biogass fyllestasjon (IND3)	3 738 000	Spesielle kostnader og refusjonskrav
Resterende næringsareal (IND3)	4 151 000	Refusjonskrav
Kopervik renseanlegg (AV1)	4 565 000	Spesielle kostnader og refusjonskrav
Karmøy <u>Winch</u> AS (IND2)	3 453 000	Refusjonskrav
SUM	15 907 000	

Resterende næringsareal på IND3 som ikke benyttes til fyllestasjon kan fradeles, opparbeides og selges til markedspris om ønskelig. Opparbeidelse av tomten er estimert til 7,57 mill. kroner, i tillegg kommer beregnet refusjonskrav på 4,15 mill. kroner. Estimert salgspris vil ligge på 12-16 mill. kroner. Dette er basert på en pris per kvadratmeter på mellom 1 500-2 000 kroner. Estimert fortjeneste vil dermed ligge på mellom 0,3 og 4,3 mill. kroner. Alternativet er vist i tabell 2 under:

Tabell 2, estimerte utgifter og inntekter dersom resterende næringsareal (IND3) skal opparbeides og selges. Tabellen baseres på en kvadratmeterpris på 2 000kr/m2.

Fradeling, opparbeidelse og salg av resterende næringsareal (IND3) 8,0 mål	Estimert kostnad
Refusjonskrav	4 151 000
Opparbeidelse av selve tomten	7 565 000
Estimert salgsinntekt	- 16 000 000
Estimert fortjeneste	4 284 000

For å realisere fyllestasjonen er det behov for å øke budsjettet totalt sett med netto **4,4 mill. kroner**, hvorav 4,15 mill. kroner gjelder refusjonskrav resterende næringsareal (IND3), gitt at man budsjetterer med refusjonskrav og spesielle utgifter på til sammen **8,0 mill. kroner** fra de to nærliggende tomtene. Kostnadsfordeling knyttet til Kopervik renseanlegg er avklart og her er det satt av budsjettmidler i eget prosjekt. Det foreligger derimot ikke enighet tilknyttet refusjonskrav mot Karmøy Winch AS.

Det totale behovet før økt budsjett er illustrert i tabell 3 under:

Tabell 3, behov for økt budsjett for hele prosjektet uten å skille mellom arealene til fyllestasjon og resten av tomten IND3 (hele kroner)

P800 Kjøp og opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon	Vedtatt budsjett	Oppdatert estimat	Avvik
Erverv av tomt	2 600 000	2 700 000	- 100 000
Refusjonskrav og spesielle kostnader biogass fyllestasjon (2,5 mål)	3 600 000	3 738 000	- 138 000
Refusjonskrav resterende næringsareal (8,0 mål)		4 151 000	- 4 151 000
Refusjonskrav Karmøy Winch AS (IND2)		3 453 000	- 3 453 000
Refusjonskrav og spesielle kostnader Kopervik renseanlegg		4 565 000	- 4 565 000
Sum brutto	6 200 000	18 607 000	- 12 407 000
Sum netto	6 200 000	10 589 000	- 4 389 000

Kostnadsreducerende tiltak

Prosjektet har underveis hatt fokus på å holde kostnadene i prosjektet til et minimum. De fleste komponentene i prosjektet er styrt av normkrav og standarder. Løsning for håndtering av overvann har underveis i prosjekteringen endret seg flere ganger. Det er gjort forsøk på å komme til enighet med Karmøy Winch om en avtale om å få koble på overvannet fra biogass tomt og tilkomstvei til deres privateide anlegg. Denne løsningen ville gitt Karmøy kommune en besparelse på estimert 800 000 kroner. Dessverre ble det ikke mulig å lande denne avtalen, dermed må prosjektet inkludere fordrøyningsmagasin. Det er ellers vurdert muligheten for å ikke asfaltere selve fyllestasjonen for å holde kostnadene nede. Dette ble frarådet på det sterkeste grunnet størrelsen på bilene som er tiltenkt å bruke fyllestasjonen kombinert med den planlagte snuradiusen på tomten. Utover dette er det ikke identifisert kostnadsreducerende tiltak.

Framdrift

Utlisning og innhenting av priser tar opp mot 2 måneder. Forventet byggetid er på 6-7 måneder. Gasnor etablerer seg også innenfor dette tidsrommet.

Prosjektet må ferdigstilles senest innen mai 2024. Løsning med midlertidig fylling på Snurrevarden gir

økte driftskostnader og dårligere logistikk for renovasjonen. Med fylling med trykket som er i Statpipe-ledningene får man kun ca. halv tank/rekkevidde. Med halv rekkevidde øker tidsbruk og driftskostnader. I tillegg kan Gasnor miste ENOVA-støtten om prosjektet ikke ferdigstilles innen mai 2024. Avtalen med Gasnor betinger ENOVA-støtte, så om støtten ryker, kan man i realiteten stå uten leveringsavtale på gassen.

Identifisert økonomisk risiko

- **Forsinket oppstart**

Stasjonen er allerede forsinket. Ytterligere forsinkelser vil få store konsekvenser for renovasjonen. Forsinkelse gjør at renovasjonen må kjøre lengre på reserveløsning. Det må presiseres at dette kun er en reserveløsning, og ikke en tilstrekkelig løsning over lengre tid. Det gir økte driftskostnader, redusert effektivitet og høyere klimautslipp. Forsinkelse utover mai 2024 gjør at Gasnor kan miste ENOVA-støtten som leveringsavtalen med kommunen bygger på. Leveringsavtalen har ENOVA-støtte som forutsetning. Dersom støtten frafaller på grunn av kraftig forsinkelse, vil kommunen i realiteten stå uten leveringsavtale for biogass.

Etableringen av stasjonen er allerede kraftig forsinket, og Karmøy kommune har nå fått krav om kostnadsdekning for konservering og ivaretagelse av fyllteknisk utstyr og utvidelse av garantiperioden fra leverandøren, videresendt fra Gasnor. Kommunen har utfordret størrelsen på kravet, så nøyaktig beløp fram til desember er ikke landet. Ytterligere forsinkelser vil medføre ytterligere kostnader.

- **Mengderegulerte kontrakter og prisstigning**

Prosjektet legger opp til å byggemodne området i form av utførelsesentreprise, NS8405, med mengderegulert kompensasjon. Det betyr at kommunen vil kompensere entreprenøren i form av hvor mye masser som hentes ut eller tiltransporteres området. Gjennom grundig prosjektering anses mengdene som godt beregnet, og således anses den økonomiske risikoen for kostnader til utbyggingen av området som lav.

Kontrakten for prosjektet skal indeksreguleres. Indeksen for grunnarbeid har i lang tid vært ustabil og lite forutsigbar, men fremstår nå som relativt stabil. Den økonomiske risikoen er dog fortsatt til stede.

- **Refusjonskrav og kostnadsfordeling**

Oppdaterte estimater kombinert med juridiske vurderinger viser at refusjonskravet mellom Karmøy kommune og Karmøy Winch AS vil komme på rundt 3,5 mill. kroner. Karmøy kommune har presentert refusjonskrav og forslag til avtale for direkte påkobling uten fordrøyning av overvann. Karmøy Winch AS mener at det ikke foreligger grunnlag for Karmøy kommunes krav om refusjon. Det blir dermed behov for et vedtak i saken. Karmøy Winch AS er heller ikke interessert i videre dialog rundt avtale om direkte påkobling av overvann uten fordrøyning. Prosjektet legger opp til kostnadsfordeling i form av refusjonskrav mot Karmøy Winch AS. Karmøy kommune mener at kravet er berettiget etter Plan og bygningsloven § 18-3, men det foreligger likevel risiko rundt innkrevsprosessen.

Kostnadsfordeling mellom de ulike kommunale prosjektene er avklart.

- **Grunnforhold**

Det er foretatt grunnundersøkelser som har gitt oss et klart bilde på hvilke masser og mengder som befinner seg i grunnen. Boreprøver og prøvegravinger er utført i så stor grad at det anses at den økonomiske risikoen tilknyttet dette er lav.

- **Byggemodning og salg av «resterende næringsareal (IND3)»**

Det er ikke utført grunnundersøkelser på resterende IND3. Dermed finnes det risiko tilknyttet kostnadene ved opparbeidelsen av industritomten. Det er heller ikke innhentet takst, endelig takst vil settes av takstmann etter at tomten er opparbeidet. Det finnes dermed risiko tilknyttet inntektene for salg av industriområdet.

Basert på overnevnte risikoer kan netto resultat for resterende IND3 resultere i negativ fortjeneste gjennom utbyggingskostnad og salgsinntekter.

Kommunen har imidlertid et samfunnsmessig ansvar for å være med å tilrettelegge for næring. Industriområde kan bidra til å akkumulere arbeidsplasser og aktivitet i Karmøy kommune, og etablering av fyllestasjon for biogass er et godt virkemiddel for større kjøretøy i kommunen skal kunne kjøre klimanøytralt i tråd med målet i Nasjonal Transportplan.

Vurdering

Biogassdrevne renovasjonsbiler er bestilt og leveres i september 2023. Den midlertidige avtalen om å fylle på Snurrevarden er ikke optimal og medfører økte utgifter. Det haster derfor å få på plass en fyllestasjon til renovasjonsbilene. Det vil også være positivt å kunne tilby fylling av biogass til andre aktører på Karmøy. Opparbeidelse av infrastruktur frem til avsatt tomt er positivt for kommende prosjekt, Kopervik renseanlegg, og øker verdien på tomtene. Det vil videre være positivt om kommunen opparbeider den delen av industritomten som ikke skal brukes til biogass fyllestasjon og selger den til takst.

Kommunedirektørens konklusjon

Det haster å få etablert biogass fyllestasjon, først og fremst for kommunens renovasjonsbiler. Vedtatt budsjett til opparbeidelse av tomt til biogass fyllestasjon inkluderer ikke nødvendig infrastruktur frem til tomten og prosjektet kan derfor ikke realiseres uten å øke budsjettrammen. Det foreligger i tillegg en økonomisk risiko i prosjektet i forhold til refusjonskravet mot Karmøy Winch AS. Kommunens vurdering er at kravet er berettiget, noe Karmøy Winch AS på nåværende tidspunkt bestrider. Prosjektet bør lyses ut så fort som mulig og det vil ikke være hensiktsmessig å avvente videre avklaringer med Karmøy Winch AS for videre fremdrift.

Med bakgrunn i at det haster å få etablert fyllestasjonen anbefaler kommunedirektøren å øke budsjettrammen som beskrevet i saken. Dette innebærer at prosjektet budsjetteres med beregnet refusjonskrav og «spesielle» kostnader mot tilstøtende tomt. Oppgradering av infrastrukturen vil gi en merverdi for resterende areal av IND3. Salg av dette arealet forventes å gi en positiv nettoeffekt på dette prosjektet samtidig som kommunen tilgjengeliggjør mer næringsareal på en attraktiv lokasjon. Kommunedirektøren anbefaler også at det opprettes et eget prosjekt for «fradeling, og opparbeidelse til salg av resterende næringsareal (IND3) 8,0 mål». Budsjettrammen for prosjektet «refusjonskrav og opparbeidelse av resterende næringsareal» settes til 11,716 mill. kroner. Den delen av prosjektet som gjelder selve opparbeidelsen av tomten innarbeides i forbindelse med rullering av investeringsbudsjett 2024-2033. Utgiftene til opparbeidelse av tomten må også ses i sammenheng med senere inntekter ved salg av resterende næringsareal.

Saksbehandler: Stein Nygaard**Kommunedirektør/rådmann:** Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
085/23	Formannskapet	12.06.2023
	Kommunestyret	

Ny brannstasjon i Veakrossen

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1.
Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å fatte vedtak angående eventuell ekspropriasjon av del av eiendommen gnr. 6, bnr. 14, eventuelt også del av gnr. 5, bnr. 122 og del av gnr. 6, bnr. 35 for erverv av nødvendig areal for å realisere plan 2123 – Ny brannstasjon på Vea.
2.
Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å beslutte tomtevalg for ny brannstasjon på Vea.
3.
Kommunestyret gir formannskapet fullmakt til å fatte vedtak om kjøp av de arealer som fremkommer av ovennevnte punkt 1, herunder fullmakt til å inngå avtale om kjøp av den alternative tomten med betegnelse gnr. 5, bnr. 534.

Saksutredning

Sammendrag

Det er planlagt ny brannstasjon i Veakrossen. Det er vedtatt reguleringsplan i samsvar med dette, og det har over tid vært prøvd å komme i forhandlinger med grunneier med sikte på kjøp av det areal som er regulert til ny brannstasjon. Kommunen har så langt ikke lyktes i å komme i en forhandlingssituasjon. På bakgrunn av dette vil det nå bli varslet om ekspropriasjon. På grunn av sommerferie og påfølgende kommunevalg, er det behov for et eventuelt ekspropriasjonsvedtak forut for første ordinære kommunestyremøte etter valget. Et slikt vedtak kan tidligst fattes av formannskapet i august d.å.

På bakgrunn av bl.a. at grunneier ikke ønsker å selge det aktuelle arealet, er det også vurdert alternative plassering på annen tomt for den nye brannstasjon i Veakrossen.

Bakgrunn for saken

Dagens brannstasjon har ikke forsvarlig arbeidsmiljø for de ansatte. På bakgrunn av dette har Arbeidstilsynet gitt frist for ferdigstilling av ny brannstasjon til 01.01.2025. For å kunne overholde denne fristen, må det umiddelbart gjennomføres kjøp av de tomtearealene som inngår i reguleringsplanen, alternativt må det fattes vedtak om ekspropriasjon. Saken kommer således opp for å sikre den nødvendige fremdrift av prosjektet.

Saks- og faktaopplysninger

Kommunestyret har tidligere vedtatt bygging av ny brannstasjon i Veakrossen, og det er avsatt midler i budsjettet. Kommunestyret vedtok i tilknytning til dette, i møte den 24.4.d.å. , reguleringsplan med benevnelse Plan 2123 – Ny brannstasjon Veakrossen. Planen regulerer deler eiendommen gnr.6, bnr. 14 til formål ny brannstasjon, og deler av gnr. 5, bnr. 22 og gnr. 6, bnr. 35 til nødvendig atkomstvei m.m. Det vedlegges som bilag 1 kopi av det vedtatte plankartet. Atkomstvei over gnr. 5, bnr. 22 og gnr. 6, bnr. 35 vil kun gjelde dersom det etableres annen virksomhet enn brannstasjon på tomten, for eksempel politistasjon o.l.

Karmøy kommune har over flere år prøvd å komme i dialog med eier av gnr. 6, bnr. 14 med sikte på kjøp av de nødvendige arealer. Karmøy kommune har også bekreftet dekning av advokatutgifter til grunneiers advokat, forutsatt forhandlinger knyttet til et frivillig salg av det aktuelle arealet. Til tross for dette, har det hittil ikke vært mulig å komme i en forhandlingssituasjon. Etter at reguleringsplanen ble vedtatt, har advokaten til eier av gnr. 6, bnr.14, tilkjennegitt at vedtaket vil bli påklaget. Klagefristen er satt til 6. juni d.å.

I tilknytning til de påtenkte forhandlingene, ble det innhentet en verdivurdering fra Takst Team AS.

Verdivurderingen verdsetter eiendommen til kr. 35,- pr m2. Arealet er oppgitt til ca. 23 300 m2, hvilket da gir en samlet verdi på kr. 815.500,-. Verdivurderingen vedlegges som bilag 2.

Det har foreløpig ikke vært dialog om kjøp av nødvendig areal i forhold til de øvrige to eiendommene som berøres av planen. Det er imidlertid fra eierne av begge disse to eiendommene gitt merknader til reguleringsplanen, der de motsetter seg reguleringsforslaget. Erverv av dette arealet er først nødvendig dersom den aktuelle tomten skal bygges ut med andre virksomheter i tillegg til brannstasjon.

Eiendommen som er regulert til tomt for ny brannstasjon, ligger i et myrområde. Tomten er bonitert – dybdemålt – og boniteringsrapporten viser at mindre deler av tomten ikke er egnet til bebyggelse. Myrområdene medfører imidlertid at det er behov for omfattende masseutskiftning, hvilket tilsier at det er relativt sett kostbart å byggemodne tomten.

Det er foreløpig ikke foretatt noen nøyaktig beregning av kostnadene knyttet til masseutskiftning m.m., men det arbeides med å avklare dette mer eksakt. Det er imidlertid åpenbart at den aktuelle tomten beliggende i et myrområde, er kostbar å bygge ut. Dette faktum, sammenholdt med det faktum at grunneier hittil ikke har ønsket å selge, har medført at det er vurdert alternative tomter i nærområdet i Veakrossen, dette for å sikre fremdriften av prosjektet. Det vises i den forbindelse til at dersom tomten må erverves gjennom ekspropriasjon, vil dette forsinke prosessen.

Vurderingene av alternative tomter er gjort i samråd med Haugaland brann og redning IKS. Et alternativ som er vurdert, er eiendommen gnr. 5, bnr. 534, med beliggenhet i Bleikmyrvegen på næringsfeltet på Vea. Dette er en eiendom på 9.233 m2, og eiendommen er ferdig planert og har i stor grad nødvendig infrastruktur. Denne tomten vil dekke arealbehovet for brannstasjonstomt, og muliggjøre samlokasjon med andre virksomheter/blålysetater.

Det er innhentet verdivurdering fra Meglerhuset Rele AS, som verdsetter eiendommen til kr. 7.850.000,-. Verdivurderingen vedlegges som bilag 3. Det er gjennomført møte med eier, som kan være villig til å selge

Kommunestyret har siste planlagte møte før valget den 19.juni d.å. Det første ordinære kommunestyremøtet etter valget er 20.november. Det vil være behov for avklaringer om tomtevalg og eventuell ekspropriasjon forut for møtet i november, dette for å opprettholde fremdriften av bygging av ny brannstasjon. Det vises i den forbindelse også til at dagens brannstasjon ikke oppfyller lovkrav til forsvarlig arbeidsmiljø, og at Arbeidstilsynet har satt en frist til 01.01.2025 for etablering av ny brannstasjon.

Vurdering

Det haster med å få bygget ny brannstasjon i Veakrossen, dette i det arbeidsforholdene i nåværende brannstasjon ikke er akseptable. Det vises i den forbindelse også til frist fra Arbeidstilsynet for etablering og ferdigstillelse av ny brannstasjon. Fremdriftsplanen knyttet til realisering av ny brannstasjon på den regulerte tomten er usikker, og det vises da til at tomten eventuelt må erverves gjennom ekspropriasjon. Det vises også til at det er varslet om at reguleringsplanen vil bli påklaget, noe som også kan forsinke prosessen ytterligere.

Så langt har det ikke vært mulig å komme i dialog med eier av gnr. 6, bnr. 14 med sikte på å inngå

en minnelig avtale om kjøp. På denne bakgrunn vil det nå bli sendt ut et formelt varsel om ekspropriasjon. Tilsvarende vil en overfor de to øvrige eiendommene som berøres av reguleringsplanen, starte forhandlinger om grunnerverv, og der det i tilknytning til dette også varsles formelt om mulig ekspropriasjon.

Det forventes at det vil være avklart senest ved utløpet av juli d.å. hvorvidt det oppnås enighet om minnelig avtaler knyttet til kjøp av de aktuelle arealer, eller om det må fattes vedtak om ekspropriasjon. I den grad det er mulig å finne en alternativ tomt for brannstasjonen, vil grunnlaget for et ekspropriasjonsvedtak kunne stå svakere. Gjennom forslaget til vedtak pkt 1, vil formannskapet kunne vedta ekspropriasjon i det planlagte møte i august d.å. Dette er nødvendig for å sikre fremdriften i prosjektet, dette dersom forhandlingene om kjøp ikke fører frem.

Den alternative tomten som er vurdert, er allerede planert og i høyere grad tilrettelagt i forhold til nødvendig infrastruktur. Tomten er regulert til næringsformål, og det vurderes kurant å få tomten omregulert til ny brannstasjon. Dette alternativet vil kunne sikre større forutberegnelighet i forhold til tidspunkt for ferdigstillelse av ny brannstasjon. Den alternative tomten antas også samlet sett som et billigere alternativ enn den regulerte tomten. Selve tomteprisen er høyere, men tomten er allerede planert og det er gjennomført masseutskiftning. I tillegg ligger nødvendig infrastruktur helt inn til tomtegrensen.

Tomten vurderes å kunne egne seg til samlokalisering også av andre virksomheter.

Utrykningskjøretøyer kan få adkomst direkte til Austre Veaveg Fv852 og personbiltrafikk for ansatte/kunder via internveger på næringsområdet. For den regulerte brannstasjonstomt, vil det måtte erverves eiendom og bygges ny vei til Austre Karmøyveg for ansatte/kunder dersom det blir annen virksomhet enn brannstasjon. Det vil ikke bli gitt tillatelse til annet enn utrykningskjøretøy fra regulert tomt direkte til Fv547. Det nevnes i den forbindelse også at Statsforvalter i tilknytning til planarbeidet for den regulerte tomten, fremmet innsigelse knyttet til etablering av ny politistasjon på den aktuelle tomten. I det videre arbeidet med reguleringsplanen ble dette utelatt. Statsforvalteren har krevd dokumentasjon og begrunnelse fra politiet før de eventuelt kan revurdere denne beslutningen.

Frem til formannskapets møte den 28. august forventes at det vil foreligge større grad av beregning av kostnadene knyttet til masseutskiftning m.m. knyttet til den regulerte brannstasjonstomten. Dette gjør det letter å vurdere de to alternative tomtene opp mot hverandre.

I tillegg vil en på dette tidspunktet vite om det kan oppnås en frivillig avtale om erverv av den regulerte brannstasjonstomten, herunder om planvedtaket blir påklaget. Begge disse forholdene har betydning for fremdriften i prosjektet. Forslag til vedtak pkt 2 og 3 gir det formelle grunnlaget for formannskapet til å kunne ta endelig stilling til tomtevalg ut i fra en helhetsvurdering av fordeler og ulemper ved de to tomte-alternativene, herunder fatte de nødvendige vedtak for å sikre fremdriften enten gjennom kjøp eller ekspropriasjon.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at det fattes vedtak som foreslått.

Vedlegg:

Plankart

takst (1)- regulert brannstasjon

Verdivurdering tomt Bleikmyrvegen 2023

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
086/23	Formannskapet	12.06.2023

Samlesak for referatsaker

Underliggende saker:

134/23, Søknad om økonomisk støtte til Veiledningssenter Vest

135/23, Søknad om støtte til sjølvmondsforebyggende kriseteneste

136/23, Invitasjon til å søke om å bli forsøkskommune

137/23, Protokoll representantskapsmøtet for Haugaland Brann og Redning IKS og saker som skal følges opp i kommunene

138/23, Protokoll representantskapet Haugaland Vekst den 21. april 2023

139/23, Vurdering av videreføring av strømstøtteordning til næringslivet

140/23, Høring - Forslag til regler om avverging av skade og bruk av fysisk inngripen i ny opplæringslov og privatskoleloven

141/23, Høring - endringer i instruks til kommune og statsforvalter om utøvelse av delegert myndighet etter plantevernmidelforskriften

142/23, Høring på endring i FKT-forskriften i forbindelse med forslag til revidert nasjonalbudsjett

143/23, Høring på endringer i regelverket for tilskuddsordningen "Faktainformasjon om rus og rusmidler"

144/23, Høringsbrev til forskrift om behandling av begjæringer om anerkjennelse etter ekteskapsloven § 18 b og § 18 c av ekteskap inngått etter utenlandsk rett

Saksbehandler: Siv Elisabeth Røksund Lie

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
087/23	Formannskapet	12.06.2023

Samlesak for spørsmål

Saksbehandler: Enrique Tiainen Guerrero

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

U. off. § 23 3. ledd

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
088/23	Formannskapet	12.06.2023
065/23	Kommunestyret	19.06.2023

Økning av ramme P568 - Ny gjenvinningsstasjon Borgaredalen

Saken inneholder opplysninger unntatt offentlighet, og saksframlegget er derfor skjermet fra offentlig innkalling.